151. ÅRGANG • NUMMER 6 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • JUNI 2002

LIAHONA

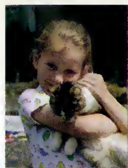


151. ÅRGANG • NUMMER 6 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • JUNI 2002

LIAHONA



PÅ OMSLAGET
Foto: Eldon K. Lindschoten, fra kirkefilmen *Præstedømmets gengivelse*. *Indsat:* Foto: John Luke. Se »Joseph Smith, profeten«, side 10.



***LILLE LIAHONAS* FORSIDE**
Jenneke kæler med sin kat. Foto: Shanna Ghaznavi. Se »Amberley og Jenneke Kurtz fra Wellington i New Zealand«, side 14.

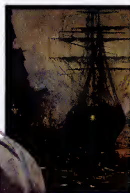
ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

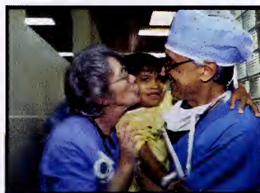
LILLE LIAHONA

SE *LILLE LIAHONA*, SIDE 12





SE SIDE 47



SE SIDE 2

Juni 2002 151. årgang. Nummer 6
LIAHONA 22986 110
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Dennis B. Neuenschwander
Vejledere: J. Kent Jolley, W. Rolfe Kerr, Stephen A. West

Undervisningsafdelingen:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Redaktionel leder: Richard M. Romney
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Assisterende chefredaktør: Jenifer L. Greenwood
Redaktør: Roger Terry
Assisterende redaktør: Lisa Ann Jackson
Redaktionsmedarbejder: Susan Barrett
Tidsskriftassistent: Collette Nebeker Aune

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Seniordesigner: Sharri Cook
Designere: Thomas S. Child, Randall J. Pixton
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirby, Kelli L. Pratt, Rolland F. Sparks, Kari A. Todd, Claudia E. Warner
Digital Prepress: Jeff Martin

Tryk-og distributionsafdeling:
Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris T. Christensen

Liahona:
Redaktør: Svend Aage Andersen
Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51
Kirkenyt: Lene Henriksen

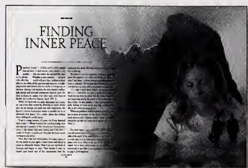
Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Servicekontoret i Göteborg, Utlandagatan 24, S-412 80 Göteborg. Tlf 0046-31 77 88 976. Fax 0046-31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 130 pr. år (inkl. moms og porto) betales på girokontonummer 653-2136.

Indsend manuskripter og spørgsmål til *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, eller med e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas« eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bulgarsk, cambodjansk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fijiansk, finsk, fransk, haitisk, hiligaynon, hollandsk, ilokano, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, kroatisk, lettisk, litauisk, malagassisk, marshallsproget, mongolsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, slovensk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, tamilsk, telugu, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

For readers in the United States and Canada:
June 2002 Vol. 151 No. 6. LIAHONA (USPS 311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.



»FIND INDRE FRED«

Artiklen »Find indre fred« i juni-nummeret 2000 var en stor hjælp for mig. Jeg står midt i noget lignende, og det trøster mig meget at vide, at vi kan få svar på vore bønner og modtage den hjælp, vi har brug for. Mange tak for jeres smukke artikler.

Navn tilbageholdt

EN INSPIRERET UDFORDRING

Da jeg blev kaldet som biskop, var der ni medlemmer i vores ward, som havde abonnement på *A Liahona* (portugisisk). Stavspræsidenten spurgte mig, hvad mit mål for abonnementer var, og jeg sagde, at det var at opnå 15 abonnementer. Han udfordrede mig til at fordoble det til 30.

Til at begynde med mente jeg, at det var et uopnåeligt mål. Men kort efter kaldte jeg en tidsskriftrepræsentant i wardet, og jeg opdagede, at når en inspireret leder giver en udfordring, og vi gør en indsats, så kan vi klare udfordringen (se 1 Nephi 3:7). Et år og otte måneder senere har vi 29 abonnementer. Jeg ser medlemmernes store glæde og den gode ånd, som *A Liahona* bringer ind i deres hjem.

Amarildo Martins,
Parque Dorotéia Ward,
Diadema Stav i Brasilien

SVAR PÅ SPØRGSMÅL VED AT DRØFTE ARTIKLERNE

Som nyt, ungt medlem følte jeg mig ofte udenfor blandt medlemmerne i mit ward, og jeg havde mange ubesvarede spørgsmål. Men ved at læse og drøfte artikler fra *Le Liahona* (fransk) med medlemmerne af grenen, har jeg lært medlemmerne bedre at kende. Og jeg har fundet svar på mine spørgsmål takket være tidsskriftets budskab. Jeg er min himmelske Fader meget taknemlig for, at han inspirerede mig med et ønske om at studere *Le Liahona*. Jeg er glad for at være medlem af Kirken og for at læse vidnesbyrd fra andre medlemmer over hele verden.

Sandrine Hantala,
Le Mans Gren,
Tours Distrikt i Frankrig

UROKKELIGE I VORE IDEALER

Jeg er 23 år og blev døbt for to år siden. Jeg kom i kontakt med Kirken i en af de sværeste perioder i mit liv. Takket være evangeliet fik jeg muligheden for et nyt liv.

Jeg er taknemlig for at kunne tilbringe den bedste tid hver uge sammen med andre unge medlemmer af Kirken. Selv om Kirken ikke er så udbredt i Italien, er vi urokkelige i vores hengivenhed over for vores tro. Vores venskaber betyder meget, og vi styrker hinanden i vores beslutning om at følge de nulevende profeters råd.

Frankie Rüli,
Palermo 2. Gren,
Palermo Distrikt i Italien





»En lille dreng vogter dem«

Præsident Thomas S. Monson
Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab



Under vor Herres og Frelsers tjenestegerning i Galilæa kom disciplene til ham og sagde: »Hvem er den største i Himmeriget?

Han kaldte et lille barn hen til sig, stillede det midt iblandt dem og sagde: ›Sandelig siger jeg jer: Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.

Den, der ydmyger sig og bliver som dette barn, er den største i Himmeriget;

og den, der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig.

Men den, der bringer en af disse små, som tror på mig, til fald, var bedre tjent med at få en møllesten hængt om halsen og blive sænket i havets dyb‹« (Matt 18:1-6).

Jesus »tog deres små børn, det ene efter det andet, og velsignede dem og bad til Faderen for dem«.

BØRNEMISHANDLINGENS MANGE ANSIGTER

Da jeg for nogen tid siden læste min daglige avis, faldt min tanker på disse vers og den faste uforbeholdenhed i Frelserens erklæring. I en spalte i avisen læste jeg om en kamp om forældreretten mellem et barns far og mor. Der blev rejst anklager og udstødt trusler og udvist vrede, mens forældrene rejste hid og did på den internationale scene med barnet, som blev bortført fra det ene kontinent til det andet.

En anden historie om en 12-årig dreng, som blev slået og sat ild på, fordi han nægtede at følge en ordre fra en tyran i nabolaget om at tage stoffer.

En tredje rapport fortalte om en fars seksuelle forulempelse af sit lille barn.

En læge fortalte mig om det store antal børn, som kommer på skadestuen i din og min by. I mange tilfælde fortæller de skyldige forældre fantasifulde beretninger om børn, der falder ned fra en høj stol, eller falder over et stykke legetøj og slår sit hoved. Det afsløres alt for ofte, at det var forælderen, som foretog mishandlingen, og at det uskyldige barn var offeret. Skam over udøverne af sådanne onde gerninger. Gud vil holde sådanne mennesker fuldt ud ansvarlige for deres gerninger.

BØRN ER DYREBARE I HERRENS ØJNE

Når vi forstår, hvor dyrebare børn er, vil det ikke være vanskeligt for os at følge Mesterens eksempel i vores

omgang med dem. For nylig fandt der en kærlig scene sted ved templet i Salt Lake City. Børn, som var blevet passet med stor kærlighed af trofaste medarbejdere i templets børnehave, var nu ved at tage af sted sammen med deres fædre og mødre. Et af disse børn vendte sig om mod den kærlige kvinde, som havde været så sød mod dem og udtalte sit hjertes følelser, idet hun vinkede og udbrød: »Godnat, engle«.

Digteren beskrev et barn, der lige har været hos vor himmelske Fader, som »en smuk ny menneskeblomst, der netop er faldet ned fra Guds eget hjem for at blomstre på jorden.«[1]



Digteren beskrev et barn, der lige har været hos vor himmelske Fader, som »en smuk ny menneskeblomst, der netop er faldet ned fra Guds eget hjem for at blomstre på jorden.«

Hvem har ikke prist Gud og undret sig over hans magt, når man holder et spædbarn i sine arme? Denne lille hånd, der er så lille, men alligevel så fuldkommen, bliver med det samme emnet for samtalen. Ingen kan lade være med at lægge sin lillefinger i et spædbarns gribende hånd. Der kommer et smil på læberne, en bestemt glød i øjnene, og man værdsætter de ømme følelser, som fik digteren til at skrive disse linier:

Vor fødsel er blot en søvn og en glemsel.
Den sjæl, vi fødes med, vort livs ledestjerne
har sin oprindelse andetsteds
og kommer langt herfra.
Ikke ganske uden erindring
og ikke fuldstændig nøgne,
men gennem skyer af herlighed kommer vi
fra Gud, som er vort hjem.[2]

Da Jesu disciple forsøgte at holde børnene tilbage fra ham, sagde han:

»Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres.

Sandelig siger jeg jer: Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det.

Og han tog dem i favn og lagde hænderne på dem og velsignede dem« (Mark 10:14-16).

Hvilket vidunderligt eksempel vi kan følge.

VI KAN VELSIGNE BØRNS LIV

Mit hjerte brændte varmt i mig for en del år siden, da Det Første Præsidentskab godkendte tildelingen af en stor sum fra et særligt fasteofferbidrag til, sammen med midler fra Rotary International, at blive brugt til at skaffe poliovaccine, så børn i Kenya kan blive vaccineret mod denne skadelige og forkrøblende sygdom, som slår børn ihjel.

Jeg takker Gud for det arbejde, som bliver udført af vore læger, der for en tid forlader deres egen praksis og rejser til fjerne lande for at hjælpe børn. Ganespalte og andre misdannelser, som ville efterlade et barn fysisk hæmmet og psykisk skadet, bliver ordnet på dygtig vis. Fortvivlelse viger for håb. Taknemlighed erstatter sorg. Disse børn kan nu se i spejlet og undre sig over et mirakel i deres eget liv.

Ved et møde fortalte jeg engang om en tandlæge i mit ward, som hvert år besøger Filippinerne for at bruge sine færdigheder uden kompensation for at udføre tandregulering på børn. Smil vender tilbage, børnene bliver glade



FOTO: ROHANNA MERTENS, GENGIVET MED TILLADELSE FRA OPERATION SMILE, WWW.OPERATIONSMILE.ORG

Jeg takker Gud for det arbejde, som bliver udført af vore læger, der for en tid forlader deres egen praksis og rejser til fjerne lande for at hjælpe børn.

og fremtidsmulighederne er forbedret. Jeg vidste ikke, at denne tandlæges datter var i den forsamling, som jeg talte til. Da jeg var færdig med at tale, kom hun mig i møde med et bredt smil af ægte stolthed og sagde: »Du talte om min far. Hvor jeg dog elsker ham og det arbejde, som han gør for børn!«

På øer langt borte i Stillehavet er der hundredvis af mennesker, der næsten var blinde, som nu kan se, fordi en missionær sagde til sin svoger, som er læge: »Forlad dit rige klientel og behagelighederne i dit paladslignende hjem og kom over til disse særlige Guds børn, som har behov for dine færdigheder, og som har behov for dem nu.« Denne øjenlæge reagerede med det samme uden så meget som at se sig tilbage. I dag siger han stille, at dette besøg var den bedste tjeneste, som han nogensinde havde ydet, og at den fred, som kom i hans hjerte, var den største velsignelse i hans liv.

Der kommer let tårer i mine øjne, når jeg læser om en far, som har givet en af sine nyrer i håbet om, at hans søn må få et bedre liv. Jeg har knælet ned om aftenen og bedt troens bøn til fordel for en mor i vores lokalsamfund, som rejste til Chicago for at give en del af sin lever til sin datter i en meget vanskelig og muligvis livstruende operation. Hun, som allerede en gang havde vandret i dødsskyggernes dal for at give liv til dette barn, lagde nu atter sin hånd i Guds hånd og udsatte sit liv for fare for sit barns skyld. Aldrig en klage, men altid et villigt hjerte og troens bøn.

Ældste Russell M. Nelson fra De Tolv Apostles Kvorum fortalte engang om den forfærdelige tilstand, som mange forældreløse børn befinder sig i i Rumænien. Der er måske 30.000 alene i Bukarest. Han besøgte et sådant børnehjem for forældreløse børn og arrangerede det således, at Kirken kunne bidrage med vaccine, forbindinger og andre meget nødvendige forsyninger. Vi fandt frem til bestemte ægtepar, som blev kaldet på en mission til netop disse børn. Jeg kan ikke komme i tanke om en mere kristuslignende tjeneste end at holde et moderløst barn i sine arme eller tage en faderløs dreng ved hånden.



Tyler stak af fra sin mor og løb hen til foden af statuen af *Kristus*. Da moderen prøvede at holde sin søn tilbage, så Tyler sig tilbage og sagde: »Bare rolig. Han kan godt lide børn.«

Men det er ikke nødvendigt, at vi kaldes som missionærer for at kunne velsigne børns liv. Vore muligheder er ubegrænsede. De kan findes alle steder, og det ofte tæt på vores eget hjem.

SÅDAN VELSIGNER BØRN VORES LIV

For nogle år siden modtog jeg et brev fra en kvinde, som var kommet tilbage efter en lang tids manglende aktivitet i Kirken. Hun ønskede så inderligt, at hendes mand, som endnu ikke var medlem af Kirken, kunne komme til at dele den glæde, som hun følte.

Hun skrev om en tur, hvor hun sammen med sin mand og deres tre sønner tog hjemmefra for at besøge bedstemor i Idaho. Mens de kørte gennem Salt Lake City, blev de tiltrukket af et budskab, der stod på en plakat. Budskabet indbød dem til at besøge Tempelpladsen. Bob, hendes mand, som ikke var medlem, sagde, at et besøg på Tempelpladsen kunne være spændende. Familien trådte ind i besøgscentret, og faderen gik med to af sine sønner op ad rampen, som en af dem kaldte »trappen til himlen«. Moderen og den 3-årige Tyler gik lidt bagefter de andre, eftersom de var standset op for at beundre de smukke malerier, som hang på væggene. Da de gik hen mod den storslåede statue af *Kristus* lavet af Thorvaldsen, stak den lille Tyler af fra sin mor og løb hen til foden af statuen af *Kristus*, idet han udbrød: »Det er Jesus! Det er Jesus!« Da moderen prøvede at holde sin søn tilbage, så Tyler tilbage mod hende og sin far og sagde: »Bare rolig. Han kan godt lide børn.«

Efter at familien havde forladt centret og igen var ude på motorvejen på vej til bedstemor, spurgte faderen Tyler, hvad han bedst kunne lide ved deres oplevelse på Tempelpladsen. Tyler smilede op til ham og sagde: »Jesus.«

»Hvordan ved du, at Jesus kan lide dig, Tyler?«

Tyler så op på sin far med et meget alvorligt udtryk i sine øjne og svarede: »Far, så du ikke hans ansigt?« Der var ikke behov for at sige noget andet.

Da jeg læste denne beretning, tænkte jeg på udtalelsen fra Esajas: »... en lille dreng vogter dem« (Es 11:6).

Ordene i en primarysang udtrykker følelserne i et barns hjerte:

Læs en historie om Jesus, en jeg har kær,
en som han ville fortælle, hvis han var her,
en fra hans vandring på livets vej.
Læs lidt om Jesus, det elsker jeg.

Læs om dengang da de små børn stod ved
hans fod,
og han velsigned dem alle, han var så god.
Kærlige ord og gerninger giv,
alt kan vi lære fra Jesu liv.[3]

VELSIGNELSEN AF DE NEPHITISKE BØRN

Jeg kender ikke nogen mere rørende beretning i skriften end beretningen i 3 Nephi om Frelseren, der velsigner børnene. Mesteren talte bevægende til den store mængde af mænd, kvinder og børn. Som følge af deres tro og ønske om, at han forblev hos dem lidt længere, bad han dem om at bringe deres lamme, blinde og syge frem, så han kunne helbrede dem. Med glæde accepterede de hans opfordring. Beretningen siger, at »han helbredte dem alle« (3 Nephi 17:9). Derpå fulgte hans storslåede bøn til sin Fader. Skaren bar vidnesbyrd: »Aldrig før har øjet set og øret hørt sådanne store og vidunderlige ting, som det, vi så og hørte Jesus sige til Faderen« (3 Nephi 17:16).

Efter denne storslåede begivenhed »græd han … og han tog deres små børn, det ene efter det andet, og velsignede dem og bad til Faderen for dem …

og han talte til mængden og sagde til dem: Se jeres små!

Og da de hævede blikket mod himlen for at se, da så de himlene åbne, og de så englene stige ned fra himlen … og de kom ned og omringede de små … og englene betjente dem« (vers 21, 23-24).

Jeg har igen og igen overvejet denne sætning: »Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det« (Mark 10:15).



»Den, der ydmyger sig og bliver som dette barn, er den største i Himmeriget.«

THOMAS MICHAEL WILSON

En af dem, som opfyldte denne formaning fra Frelseren, var en missionær ved navn Thomas Michael Wilson. Han er søn af Willie og Julia Wilson, Route 2, Box 12, Lafayette, Alabama. Ældste Wilson fuldførte sin jordiske mission den 13. januar 1990. Da han var teenager, og før han og hans familie var medlemmer af Kirken, blev han ramt af kræft med deraf følgende smertefuld stråleterapi og derpå en velsignet bedring. Denne sygdom fik familien til at forstå, at livet ikke blot er dyrebart, men også kan være kort. Familien begyndte at søge efter en religion for at hjælpe dem gennem denne modgangstid. De stiftede bekendtskab med Kirken og blev døbt. Efter at have modtaget evangeliet længtes den unge broder Wilson efter muligheden for at være missionær. Han blev kaldet til tjene som missionær i Utah, Salt Lake City-missionen. Hvilket privilegium at kunne repræsentere familien og Herren som missionær!

Ældste Wilsons missionærkammerater beskrev hans tro, som den man finder hos et barn – uden tvivl, retlinet og urokkelig. Han var et eksempel for alle. Efter elleve måneders forløb vendte sygdommen tilbage. Knoglekræften krævede nu, at hans arm og skulder blev bortamputeret. Alligevel fortsatte han sin mission.


FOTOS VENLIGST UDLÅNT AF WILLIE OG JULIA WILSON

Ældste Thomas Michael Wilsons (til venstre) tro og eksempel rørte en af hans undersøgere (siddende) så meget, at hun sammen med nogle andre tog hen til ældste Wilsons sygeleje på hospitalet. Her lagde ældste Wilson sin tilbageværende hånd på hendes hoved og bekræftede hende som medlem af Kirken.

Ældste Wilsons mod og brændende ønske om at forblive på sin mission, rørte hans far, der ikke var medlem, så meget, at han undersøgte Kirkens lærdomme og selv blev medlem.

En anonym telefonopringning gjorde mig opmærksom på ældste Wilsons tilstand. Kvinden sagde, at hun ikke ønskede at opgive sit navn, og at hun aldrig før havde ringet til en generalautoritet. Men hun sagde: »Man finder ikke ofte et menneske af ældste Wilsons kaliber.«

Jeg fandt ud af, at en undersøger, som ældste Wilson havde undervist, var blevet døbt i dåbsbassinet på Tempelpladsen, men derpå ønskede at blive bekræftet af ældste Wilson, som hun respekterede meget. Hun tog derpå sammen med nogle få andre hen til ældste Wilsons sygeseng på hospitalet. Der bekræftede ældste Wilson, med sin tilbageblevne hånd hvilende på hendes hoved, hende som medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

Ældste Wilson fortsatte måned efter måned sin dyrebare, men smertefulde tjeneste som missionær. Der blev givet velsignelser og bedt bønner. Hans missionærkammerater blev opløftet. Deres hjerte blev fyldt. De levede nærmere Gud.

Ældste Wilsons fysiske tilstand blev dårligere og dårligere. Enden nærmede sig. Han skulle vende hjem, men han bad om at måtte tjene en måned yderligere. Hvilken måned var det ikke! Ældste Wilson satte på samme måde, som et lille barn sætter sin lid til sine forældre, ubetinget sin lid til Gud. Den, som Thomas Michael Wilson stille troede på, åbnede himlens sluser og velsignede ham i rigt mål. Hans forældre, Willie og Julia Wilson kom sammen med broderen Tony til Salt Lake City for at hjælpe deres søn og bror hjem til Alabama. Men der stod endnu en velsignelse tilbage at skænke, en velsignelse der var ønsket og bedt meget for. Familien inviterede mig til at komme med sig til templet i Jordan River i Utah,

hvor de hellige ordinancer, som knytter familier sammen for evigt så vel som for tid, blev udført.

Jeg sagde farvel til familien Wilson. Jeg kan endnu se ældste Wilson, da han takkede mig for at have været sammen med ham. Han sagde: »Det betyder ikke noget, hvad der sker med os i livet, når blot vi har Jesu Kristi evangelium og efterlever det.« Hvilket mod. Hvilken tillid. Hvilken kærlighed. Familien Wilson foretog den lange rejse tilbage til Lafayette, hvor ældste Thomas Michael Wilson gled over i evigheden.

Præsident Kevin K. Meadows, som var ældste Wilsons grenspræsident præsiderede ved begravelsen. Jeg vil gerne dele hans efterfølgende brev med jer: »På dagen for begravelsen, tog jeg familien til side og gav udtryk for de følelser, du havde sendt til mig, præsident Monson. Jeg mindede dem om det, som ældste Wilson havde fortalt dig i templet den dag, at det ikke gjorde noget om han underviste i evangeliet på denne eller på den anden side af sløret, så længe han blot underviste i evangeliet. Jeg videregav til dem den inspiration, som du havde hentet i præsident Joseph F. Smiths [1838-1918] skrivelser – at ældste Wilson havde fuldført sin jordiske mission, og at han, som alle ›trofaste ældster fortsætter med at forkynde omvendelsens og forløsningens evangelium ved Guds Enbårne Søns offer, når de forlader det jordiske liv, og … prædiker blandt dem, der er i mørke og under syndens åg i de dødes store verden‹ (L&P 138:57). Ånden bar vidnesbyrd om, at dette var tilfældet. Ældste Thomas Michael Wilson blev begravet med sit missionærskilt på sig.«



Ældste Wilson satte på samme måde, som et lille barn sætter sin lid til sine forældre, ubetinget sin lid til Gud.

Når ældste Wilsons forældre besøger kirkegården på landet og sætter blomster på graven til minde om deres søn, er jeg sikker på, at de vil huske den dag, han blev født, og den stolthed, som de følte, og den ægte glæde, som var deres. Dette lille barn blev det mægtige menneske, der senere bragte dem muligheden for at opnå celestial herlighed. De vil måske på disse pilgrimsrejser, hvor følelserne let bryder frem og tårerne ikke kan holdes tilbage, atter takke Gud for deres missionærsøn, som aldrig mistede den tro, som et barn har, og derpå dybt i deres hjerte overveje disse ord fra Mesteren: »… en lille dreng vogter dem« (Es 11:6).

Deres velsignelse vil derpå være fred. Det vil også være vores velsignelse, når vi ihukommer og følger Fredsfyrsten. □

NOTER

1. Gerald Massey, »Wooed and Won«, *Home Book of Quotations*, udv. Burton Stevenson, 1934, s. 121.
2. William Wordsworth, »Ode: Intimations of Immortality from Recollections of Early Childhood«, *The Complete Poetical Works of William Wordsworth*, 1924, s. 359.
3. »Læs en historie om Jesus«, *Børnenes sangbog*, nr. 36.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

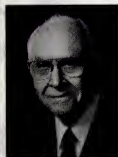
1. Når vi forstår, hvor dyrebare børn er, vil det ikke være vanskeligt for os at følge Mesterens eksempel i vores omgang med dem.

2. Men det er ikke nødvendigt, at vi kaldes som missionærer for at kunne velsigne børns liv. Vore muligheder er ubegrænsede. De kan findes alle steder.

3. Der findes nok ikke en mere gribende historie i skriften end beretningen om, hvordan Frelseren velsignede børnene, som vi kan læse i 3 Nephi 17.

JOSEPH SMITH, *profeten*

Den unge, ulærde, men ydmyge Joseph Smith var det redskab, som den Almægtige anvendte til at genoprette sit værk i disse sidste dage.



Ældste David B. Haight
De Tolv Apostles Kvorum

Vor Herre Jesu Kristi evangeliums principper, lærdomme og ordinancer er blevet åbenbaret på ny, deriblandt den sande kundskab om Guds natur – en personlig, kærlig evig Fader – og om Jesus Kristus, Guds bogstavelige Søn, om hvis guddommelighed vi har modtaget endnu et vidne i form af Mormons Bog. Ezekiels ord om, at Judas træstykke (Bibelen) skal føjes sammen med Josefs træstykke (Mormons Bog) som to folks vidnesbyrd, er blevet opfyldt (se Ez 37:15-22). Det erklærer jeg højtideligt.

Myndigheden til at handle i Guds navn, det hellige præstedømme, er blevet overdraget til mænd i vor tid af de samme, som bar det i oldtiden – nemlig Peter, Jakob og Johannes – vor Herres apostle, som blev ordineret af Frelseren selv, da han var på jorden.

Jesu Kristi Kirke er genoprettet. Guds præstedømme er atter blandt mennesker. Gud har atter åbenbaret sig til velsignelse for sine børn.

Disse guddommelige begivenheder – med alle de karakteristika, som kendetegnede de tidlige apostles kirke, deriblandt personlig vejledning direkte fra Jesus Kristus, guddommeligt åbenbarede lærdomme, guddommeligt udvalgte ledere, fortsat åbenbaring og Helligåndens vidnesbyrd til alle, som adlyder – er vidunderlige og dejlige at tænke over. Jeg bærer vidnesbyrd om, at det redskab, som disse guddommelige åbenbaringer blev givet igennem, var en forudordineret sjæl – den unge Joseph Smith – hvis tro og ønske førte til »en af de mest betydningsfulde religiøse begivenheder i menneskehedens historie« (Milton V. Backman jun., »Joseph Smiths beretninger om sin første åbenbaring«, *Stjernen*, december 1985, s. 36).

Siden min tidlige barndom har jeg troet på og haft et levende indre billede af den unge Joseph Smith, som fandt et afsidesliggende sted, knælede ned i den stille lund og med tro som et barn opsendte sit hjertes ønsker. Han må have følt sig forvisset om, at Herren ville høre og svare ham på en eller anden måde. To herlige skikkelser viste sig for ham, og han sagde, at det oversteg hans evner at beskrive dem.

Jeg er gennem årenes løb blevet velsignet med usædvanlige oplevelser med mennesker, steder og personlige erfaringer af åndelig karakter, og gennem Helligåndens kraft har jeg modtaget et stadig stærkere vidnesbyrd og en kundskab om den guddommeligt styrede gengivelse af Herrens frelsesplan. De begivenheder, som Joseph Smith fortalte om genoprettelsen, er sande.

SYNET

Enhver af os kan udvikle en opløftende, helliggørende og herliggørende følelse af sandheden om genoprettelsen. Helligånden åbenbarer og besegler denne kundskab i

Jeg ved, at Gud åbenbarede sig for Joseph – hans vidnesbyrd om denne sidste uddeling.

JOSEPH SMITHS FØRSTE ÅBENBARING, AF GREG K. OLSEN



vores hjerte, hvis vi virkelig ønsker det. Vores forståelse af og tro på »Synet« (som vi omtaler det) af Gud Faderen og hans Enbårne Søn, der viste sig for Joseph og derved indledte denne sidste uddeling med dens storslåede og herlige sandheder, er af afgørende betydning for vores evige frelse. Frelse opnås kun gennem Kristus. Joseph Smith er redskabet eller åbenbareren af den kundskab. Han var guddommeligt kaldet til at forkynde Faderens plans krav og betingelser, og han fik overdraget nøglerne til hele menneskehedens frelse.

Jeg ved, at Gud åbenbarede sig for Joseph – Hans vidnesbyrd om denne sidste uddeling. Vi ved noget om skikkelsen, trækkene og karaktertrækkene hos den mægtige intelligens, hvis visdom, skabelse og magt styrer universets anliggender. Gud bekendtgjorde, at Jesus Kristus er sin Faders udtrykte billede.

Joseph siger selv, at deres glans overgik alt, hvad han kendte til. Han så op. Foran ham stod to herlige væsner. Den ene af dem pegede på den anden og sagde: »*Dette er min elskede Søn. Hør ham!*« (JS – H 1:17; fremhævelsen findes i originalen).

Det må have virket ufatteligt for den unge Joseph, at han skuede Gud, vor himmelske Fader, og hans Søn – at Herren var kommet for at besøge og belære ham.

På opfordring fra Faderen talte Sønnen til den knælende dreng. Joseph fik at vide, at alle kirkerne var forkerte. De havde forvansket læren; de havde overtrådt ordinancerne og mistet Guds præstedømmes myndighed. Han fik at vide, at lederne af de menneskeskabte kirker mishagede Herren, og at tiden nu var inde til en gengivelse af al sandhed og myndighed, deriblandt Kirkens organisation. Og til sin store forbløffelse fik han at vide, at *han*, Joseph Smith – ung, ulærd, men ydmyg – skulle være det redskab, hvorigennem den Almægtige ville genoprette sit værk i disse sidste dage. Evangeliet skulle aldrig mere tages fra jorden. Det var den storslåede begyndelse på Jesu Kristi Kirkes genoprettelse.



Moroni åbenbarede for den unge mand, hvor der var skjult nogle guldplader, hvorpå nogle af oldtidens indbyggere på det amerikanske kontinent havde nedfældet beretningen om deres folk.

Tre år senere, da Joseph Smith var blevet mere moden, modtog han endnu et himmelsk besøg. Denne gang var det en engel, som kom fra Guds nærhed og fortalte, at han hed Moroni, og han åbenbarede for den unge mand, hvor der var skjult nogle guldplader, hvorpå nogle af oldtidens indbyggere på det amerikanske kontinent havde nedfældet beretningen om deres folk. Med tiden blev disse optegnelser oversat ved Guds gave og kraft og udgivet i begyndelsen af 1830.

EN BESTEMT HENSIGT

Mormons Bog er den mest enestående bog i verden set ud fra et doktrinært, historisk eller filosofisk synspunkt. Dens troværdighed er blevet angrebet af sanseløst raseri i over 170 år, og dog er dens stilling og indflydelse stærkere i dag end nogensinde.

Mormons Bog er ikke bare fremkommet som en kuriositet. Den blev skrevet i en bestemt hensigt – en hensigt, som kan fornemmes af enhver læser. På titelbladet kan vi læse, at den blev skrevet »for at overbevise jøder og ikkejøder om, at JESUS er KRISTUS, den EVIGE GUD, som åbenbarer sig til alle folk«. Det budskab, som den rummer, er et vidnesbyrd om Kristus og belærer os om, at hele menneskeheden er omfattet af Guds kærlighed. Dens hensigt er at få alle mennesker til at anerkende Jesus som Kristus. Bogen beretter om Kristi besøg i

TIL VENSTRE: MORONI OVERDRAGER GULDPLADERNE, AF GARY L. KAPP; TIL HØJRE: »OG HAN HELBREDTE HVER ENESTE EN AF DEM«, AF GARY L. KAPP; INDSAT: UDSNIT AF JOSEPH SMITH OVERSÆTTER MORMONS BOG, AF DEL PARSON



oldtidens Amerika og indeholder de lærdomme og instrukser, som han med stor klarhed og myndighed gav folket. Mormons Bog støtter Bibelen i dens lærdomme om Frelseren. Den omtaler Kristus mere end noget andet emne og belærer os om, at vor Frelser er menneskehedens Forløser og Forsoner, mens den hele tiden påpeger, at han er den centrale skikkelse i Guds frelsesplan. Denne guddommelige optegnelse vinder omvendte til sit budskab og til hans Kirke, som forkynder det.

Mormons Bog beretter om Kristi besøg i oldtidens Amerika og indeholder de lærdomme og instrukser, som han med stor klarhed og myndighed gav folket.

Jeg har tit været forundret over Guds visdom i den måde, hvorpå han lod denne gamle optegnelse komme frem, for den er også blevet et vægtigt vidne om Joseph Smiths guddommelige mission. Om søndag den 28. november 1841 skrev profeten Joseph Smith: »Jeg tilbragte dagen i samråd med de tolv apostle i præsident [Brigham] Youngs hjem, hvor vi drøftede flere forskellige emner. Bror Joseph Fielding var til stede, efter at have været bort på mission i England i fire år. Jeg fortalte brødrene, at Mormons Bog var den mest korrekte bog i verden og vores religions slutsten, og at et menneske kommer Gud nærmere ved at adlyde dens forskrifter end nogen anden bog« (*History of the Church*, 4:461).

Joseph Smith blev forudordineret til at være den retmæssige leder for denne, den største og sidste af alle uddelinger. Efter englen Moronis besøg overdrog andre himmelske budbringere Joseph den hellige præstedømmemyndighed, guddommelige nøgler, magt og åbenbaringer fra Gud.

Ikke alene blev Kirken organiseret under inspiration og guddommelig vejledning, men den nødvendige lærdomsmæssige ballast for at lede Kirken blev også åbenbaret. Tro og lys blev igen gengivet til at sprede det mørke, som lå over jorden. Efter at have søgt og været blevet undervist af Sandhedens Ophav erfarede Joseph Smith, at:

1. Gud har et menneskes skikkelse, men hans herlighed overgår enhver beskrivelse.

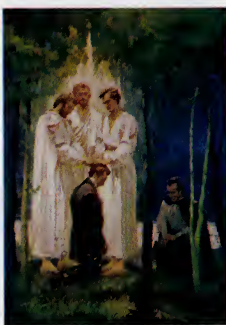
2. Han har en stemme. Han taler.

3. Han er omsorgsfuld og venlig.

4. Han besvarer bønner.

5. Hans Søn er lydig mod Faderen, og at denne er mellemmand mellem Gud og mennesker.

6. »Faderen har et legeme af kød og ben, lige så følbart som et menneskes. Ligeså har Sønnen. Men Helligånden har ikke et legeme af kød og ben, men er en person, der består af ånd« (L&P 130:22).



Efter englen Moronis besøg overdrog andre himmelske budbringere Joseph den hellige præstedømmemyndighed, guddommelige nøgler, magt og åbenbaringer fra Gud.

Skønt fortidige skrifter rummer henvisninger til templer og dåb for de døde, var Joseph Smith den første, der åbenbarede formålet med templer og frelse for alle – også dem, som er gået bort uden at have kendt til evangeliet – samt den evige ægteskabspagt og besegling af mænd og kvinder som grundlag for ophøjelse.

Da Joseph Smith skrev om den første konference i Kirken i juni 1830, omtalte han den store glæde »ved at være en del af den samme orden, som oldtidens hellige apostle« (*History of the Church*, 1:85).

HERRENS PROFET

Under inspiration fra den Almægtige Gud begyndte Kirken at blomstre. Herrens løfte om, at »et vidunderligt værk [er] ved at komme frem«, blev opfyldt på mirakuløs vis (se L&P 4:1). Evangeliets budskab spredtes hurtigt. Missionærånden rørte folks hjerte. Mormons Bog blev læst. Snese, så hundredvis, og så tusindvis sluttede sig til Kirken. Herren talte gennem Joseph og sagde:

»Thi sandelig, Herrens røst lyder til alle mennesker, og ingen skal kunne undfly. Der findes intet øje, som ikke skal se, ej heller øre, som ikke skal høre, ej heller hjerte, som ikke skal gennembores …

De svage i denne verden skal komme frem og nedbryde de stærke og mægtige, for at mennesker ikke skal gå i rette med sin næste eller fæste lid til sin arms styrke;

men at enhver måtte kunne tale i Gud Herrens navn, han, som er verdens Frelser …

så mit evangeliums fylde må forkyndes … til jordens yderste grænser, ja, endog for konger og regenter« (L&P 1:2, 19-20, 23).

Politikere begyndte at foruroliges over dette nye fænomen. Fjender samledes, og profetens liv var truet. Efter at have siddet i fængsel i flere måneder i den mørke, fugtige fangekælder, der kaldtes Liberty-fængslet, anråbte en modløs Joseph Herren:

»O Gud, hvor er du? Og hvor er paulunet, der dækker dit skjul?

DET MELKISEDEKSKE PRÆSTEDØMMES GENGIVELSE, AF KENNETH RILEY

Hvor længe skal din hånd holdes tilbage og dit øje … skue ned fra de evige himle på den uret, som vederfares dit folk og dine tjenere …?

Ja, o Herre, hvor længe skal de lide disse forurettelser og denne ulovlige undertrykkelse, førend dit hjerte forbarmes over dem …?« (L&P 121:1-3).

Så svarede den kærlige Frelser Joseph med et løfte:

»Jordens ender skal spørge efter dit navn, dårer skal have dig til spot, og helvede skal rase imod dig,

medens de rene af hjertet, de vise, de ædle og dydige altid skal søge råd, myndighed og velsignelse af din hånd.

Og dit folk skal aldrig vende sig bort fra dig på grund af forræderens vidnesbyrd.

… du [skal] dog holdes i ære, og … din røst [skal] blive frygteligere end en grum løves i dine fjenders midte på grund af din retfærdighed, og din Gud skal stå dig bi evindelig« (L&P 122:1-4).

I sin sidste offentlig tale til en større forsamling i Nauvoo sagde Joseph:

»Mit eget liv betyder ikke noget. Jeg er rede til at lade mig ofre for dette folk. For hvad kan mine fjender gøre? Kun slå kroppen ihjel, og dermed ophører deres magt. Stå fast, mine venner, vig aldrig. Søg ikke at redde jeres eget liv, for den, der er bange for at dø for sandheden, skal miste det evige liv …

Gud har prøvet jer. I er et godt folk; derfor elsker jeg jer af hele mit hjerte. Større kærlighed har ingen end den at sætte sit liv til for sine venner. I har stået last og brast med mig i nødens stund, og jeg er villig til at ofre mit liv for at redde jer« (*History of the Church*, 6:500).

Denne udtalelse bliver endnu mere enestående, når man tænker på, at profeten stadig var i sit livs morgen – kun 38 år gammel – og skønt han allerede var blevet stor, så havde han endnu ikke nået sit mentale og åndelige højdepunkt. Livet med alle dets lovende muligheder var ham dyrebart. Men han var villig til at opgive det.

»En profet,« skrev Truman Madsen, »er en, som er villig til at lide for sin mission, men som dog er fuld af gejst. En profet er med andre ord en hellig« (*Joseph Smith Among the Prophets*, 1965, s. 21).

»Hvis han [Joseph Smith] var blevet forskånet for martyrdøden, indtil han var en moden mand …« skrev ældste Parley P. Pratt fra De Tolv Apostles Kvorum, »havde han bestemt været i besiddelse af kræfter og evner til at [påvirke] verden i mange henseender« (*Autobiography of Parley P. Pratt*, 1985, s. 32).

Hvis man gennemgår Joseph Smiths levnedsløb, finder man bestemt megen lidelse, både hans egen og hans disciples.

»VÆR TÅLMODIG I TRÆNGSLER«

Kirken var, som skriften siger, begyndt at blive som en sten, der er hugget ud af klippen uden brug af hænder og rullede frem for at opfylde hele jorden (se Dan 2:44-45; L&P 65:2). Embedsfolk frygtede for, at den skulle brede sig udad og overskride sine daværende grænser. Ulovlige anklager blev rettet mod den, juridiske dokumenter udformet og stævninger blev udsendt, og en milits samledes i områdets hovedsæde, Carthage. Joseph og Hyrum skulle give møde for at svare på de anklager, som var rettet imod dem.

Da Joseph Smith forlod Nauvoo for at drage til Carthage den 24. juni, må han have set på byen og dens næsten fuldførte tempel for sidste gang. Han vidste, at han aldrig skulle se det igen.

»Vær tålmodig i trængsler,« blev han rådet, »thi du skal få mange« (L&P 24:8). Senere sagde han, at modgang var blevet hans »anden natur« (se L&P 127:2), men det havde blot »ført mig meget nærmere Gud« (citeret i B. H. Roberts, *The Gospel and Man's Relationship to Deity*, 1965, s. 279). Præsident Brigham Young (1801-1877) sagde, at hvis Joseph havde levet 1000 år uden forfølgelse, så var han ikke blevet så fuldkommen, som han blev i løbet af sine 38 år (se *Deseret News*, den 3. august 1854, s. 72).

Til dem, der ledsagede ham til Carthage, udtalte

profeten Joseph disse profetiske ord: »Jeg går som et lam til slagtebænken, men jeg er rolig som en sommermorgen, min samvittighed er uplettet for Gud og alle mennesker … OG DET SKAL SIGES OM MIG: HAN BLEV MYRDET MED KOLDT BLOD« (L&P 135:4).

Hvorfor vendte han ikke om? Der var tid nok til at flygte. Han var endnu ikke i sine fjenders hænder. Han havde venner ved sin side, som ville dø for ham, om nødvendigt. Nogle foreslog, at han skulle flygte over på den anden side af Mississippifloden, hvor han ville være i sikkerhed. Men han fortsatte til Carthage.

Joseph må have tænkt på nogle af de farer, som han havde været igennem – som den vinternat, hvor en pøbel brød ind i hans hus og bandende halede ham ud af sengen fra hans hustru og syge børn og trak udenfor, hvor de kværkede ham, til han besvimede. Da han kom til bevidsthed igen, flåede de hans tøj af og dækkede hans nøgne krop med tjære og fjer fra top til tå, mens de forsøgte at åbne hans mund, så de kunne hælde det samme ned i halsen på ham. De lod ham ligge på jorden, så han kunne dø af kulde og afkræftelse.



Efter at have siddet i fængsel i flere måneder, anråbte en modløs Joseph Herren: »O Gud, hvor er du? Og hvor er paulunet, der dækker dit skjul?«

Mens han red til Carthage, har han måske tænkt på dengang i Missouri, hvor han og nogle af hans brødre blev forrådt og overladt i fjendens hænder. Pøblens ledere nedsatte en domstol. Joseph og hans ledsagere blev ført frem for dem. De blev alle dømt til henrettelse ved skydning den følgende morgen kl. 8.00 på torvet i Far West. Et intern strid i pøblen reddede dem.

De blev ført fra sted til sted og vist frem for hujende skarer, mens de hellige fik at vide, at de ikke skulle regne med at se deres ledere igen. Men Joseph opmuntrede sine medfanger ved at fortælle dem, at ingen af dem skulle dø.

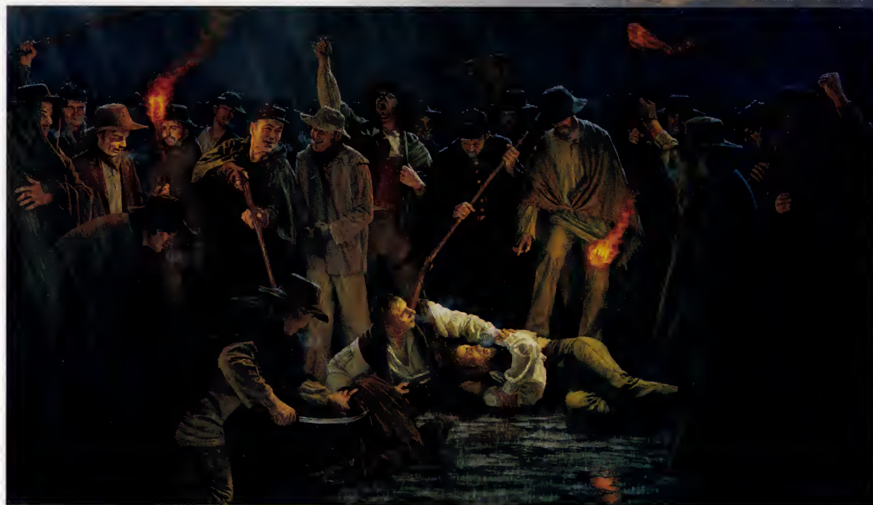
»Fat mod, brødre,« sagde han, »*Herrens ord kom til mig i nat, at vore liv bliver skånet … ikke én af os mister livet*« (citeret i *Autobiography of Parley P. Pratt*, s. 164, fremhævelsen findes i originalen).

Mens Joseph tænkte på de frygtelige måneder i fangenskab i Missouri, må han have mindedes den nat, hvor han nede i fangekælderen revsede vagterne. Han og hans brødre ville sove, men de blev hele tiden vækket af fangevogternes afskyelige banden og vulgære sjofelheder, mens de fortalte hinanden om de forfærdelige røverier og mord, som de havde begået blandt mormonerne. Det var ikke bare tomt pral, for disse forfærdelige forbrydelser var vitterlig blevet begået. Pludselig rejste Joseph sig op og råbte med en stemme, der syntes at ryste hele bygningen: »*TI STILLE, I djævleyngel! Jeg irettesætter jer i Jesu Kristi navn og befaler jer at tie stille. Jeg vil ikke leve et øjeblik længere og høre på det sprog. Hold inde med den snak, ellers dør I eller jeg I DETTE ØJEBLIK!*« (citeret i *Autobiography of Parley P. Pratt*, s. 180, fremhævelsen findes i originalen).

Den pludselige udtalelse må have virket rystende. Nogle af dem tryglede ham om forladelse, mens andre veg tilbage i fængslets mørke krog for at skjule deres skam.

Jesu Kristi kraft, i hvis navn han havde irettesat dem, hvilede på ham. Hans hænder og fødder var lænket, men det bemærkede vagterne ikke. De så kun den retfærdige harme i hans strålende ansigt og fornemmede den guddommelige kraft i hans røst, da han revsede dem.

TIL VENSTRE: JOSEPH I FÆNGSLET I LIBERTY, AF LIZ LEMON SWINDLE; TIL HØJRE: EN KOLD NAT I MISSOURI, AF JOSEPH BRICKEY



En vinternat brød en pøbel ind i Josephs hus og halede ham bandende ud af sengen fra hans hustru og syge børn og trak ham udenfor, hvor de kværkede ham, til han besvimede.

Men hvis Josephs røst var frygtelig som en brølende løve, når han irettesatte de onde, så var den blid som en mors stemme, når han trøstede de retfærdige. I samme navn og med samme myndighed, som han standsede vagternes sjofelheder, velsignede ham små børn, døbte omvendte syndere, overdrog Helligånden, helbredte de syge og udtalte trøstende og opmuntrende ord til tusinder.

»ER DU BANGE FOR AT DØ?«

Det var midnat, da rejsen fra Nauvoo var forbi. Joseph og hans brødre red ind i Carthage, og hans skæbne var beseglet. Hans fjender havde set frem til deres ankomst med stor iver. Guvernøren, som var til stede, fik sendt pøblen hver til sit den nat ved at love dem, at de nok skulle få deres ønsker opfyldt.

Efter en høring den følgende dag blev Joseph løsladt mod kaution, men atter anholdt på en falsk anklage for forræderi. Kautionen blev afvist, og Joseph og Hyrum blev indsat i fængslet i Carthage.

Den sidste nat i Josephs liv på jorden bar han et stærkt vidnesbyrd for vagterne og andre, som var forsamlet ved fængslet, om Mormons Bogs guddommelighed, og han erklærede, at evangeliet var blevet gengivet, og at Guds rige var genoprettet på jorden. Det var af den årsag, at han var blevet fængslet, og ikke for nogen overtrædelse af Guds eller menneskers love.

Det blev sent den nat, før fangerne kunne lægge sig til hvile. Til at begynde med lå Joseph og Hyrum i cellens eneste seng, men et skud senere den nat og uro udenfor fik Josephs venner til at insistere på, at han skulle lægge sig mellem to af dem på gulvet. De ville beskytte ham med deres egne kroppe. Joseph bad om at få lov at hvile hovedet på John S. Fullmers arm, mens de talte sammen. Så vendte han sig mod Dan Jones, som lå på den anden side, og hviskede: »Er du bange for at dø?« Til det svarede hans trofaste ven: »Tror du, at den tid er kommet? Når man er engageret i så stort et værk, tror jeg ikke, at døden vil være skræmmende.«

Joseph svarede: »Du skal endnu gense Wales og



Profeten bad ældste John Taylor om at synge teksten til »En stakkels sorgbetynget mand«. Kun et menneske, som elskede sin Frelser og sine medmennesker, ville have bedt om at høre de ord på netop det tidspunkt.

udføre den mission, du blev kaldet til, inden du dør« (*History of the Church*, 6:601).

Den næste den, den skæbnesvangre 27. juni 1844, blev alle Josephs venner, bortset fra to, tvunget til at forlade fængslet, så der kun var fire brødre tilbage – Joseph og Hyrum og to af apostlene, som begge i løbet af den dag tilbød at dø for ham. Dagen gik med at skrive breve til deres hustruer, tale om evangeliske principper og synge. Mellem kl. 15 og 16 den eftermiddag bad profeten ældste John Taylor om at synge teksten til »En stakkels sorgbetynget mand«.

Hver eneste strofe i denne opmuntrende salme udstråler Kristi ånd og budskab. Kun et menneske, som elskede sin Frelser og sine medmennesker, ville have bedt om at høre de ord på netop det tidspunkt.

Da ældste Taylor havde sunget sangen til ende, var profetens øjne våde af tårer, og han sagde: »Vil du ikke nok synge den sang igen, John?« (citeret i Claire Noall, *Intimate Disciple: A Portrait of Willard Richards, Apostle to Joseph Smith – Cousin of Brigham Young*, 1957, s. 440).

John »svarede, at han ikke var i humør til at synge. Han var tynget af den truende katastrofe« (George Q. Cannon, *Life of Joseph Smith, the Prophet*, 1986, s. 524).

»Du får det bedre, når du begynder at synge, og det gør jeg også,« svarede Joseph (citeret i Noall, *Intimate Disciple*, s. 440).

Hyrum bønfaldt ham også om at synge sangen igen. Og det gjorde ældste Taylor så.

Denne gang lød hans stemme endnu mere trist og mere øm end første gang, og da han var færdig, var alle stille, men fire hjerter bankede lidt hurtigere, for de havde lyttet omhyggeligt efter de skæbnesvangre ord:

Men for endnu at prøve mig
han bad mig om at dø for sig;

TIL VENSTRE: MALERI AF GARY L. KAPP; TIL HØJRE: UDSNIT AF JOSEPHS OG HYRUMS MARTYRIUM, AF GARY E. SMITH

da, skønt mit kød var svagt som før,
min ånd ham svared': Ja, jeg dør.
(*Salmer og sange,* nr. 15)

De tre andre hørte Joseph mumle, nærmest som et ekko af sangen: »Ja, jeg dør!«

Kærligheden til Kristus genlød i den sang; kærligheden til mennesker var til stede i cellen i Carthagefængslet.

Mens kærlighedens og tjenstvillighedens ånd, som kom til udtryk i sang og bøn, fyldte de indespærredes hjerte, samledes pøblen. Resten kender I.

KUN KÆRLIGHED AVLER KÆRLIGHED

Da nyheden om den forfærdelige forbrydelse nåede Nauvoo, blev indbyggerne grebet af sorg og rædsel. En sådan sorg havde man aldrig oplevet i Nauvoo før. Trods den varme sommersol følte de sig kolde og frysende. Deres profet og deres patriark var døde. Var der andet, som betød noget?

Mens vognene, som bragte de døde tilbage, stadig var langt borte, gik hele Nauvoos befolkning ud for at møde dem. Der kan ikke tænkes nogen større hyldest end den, som blev Joseph og Hyrum Smith til del den dag. Den udbredte kærlighed fra dem, som kendte dem bedst, ville aldrig kunne være blevet opnået af selviske og skruppelløse mænd. Kun kærlighed avler kærlighed. Da Joseph engang blev spurgt, hvordan han havde vundet så mange tilhængere og fastholdt dem, svarede han: »Det er, fordi jeg besidder kærlighedens princip. Det eneste, jeg kan tilbyde verden, er et godt hjerte og en god hånd« (*History of the Church,* 5:498).

Sariah Workman, en tidlig immigrant, skrev: »Jeg fornemmede altid en guddommelig indflydelse, når jeg var i hans nærhed« (i »Joseph Smith, the Prophet«, *Young Woman's Journal*, december 1906, s. 542).

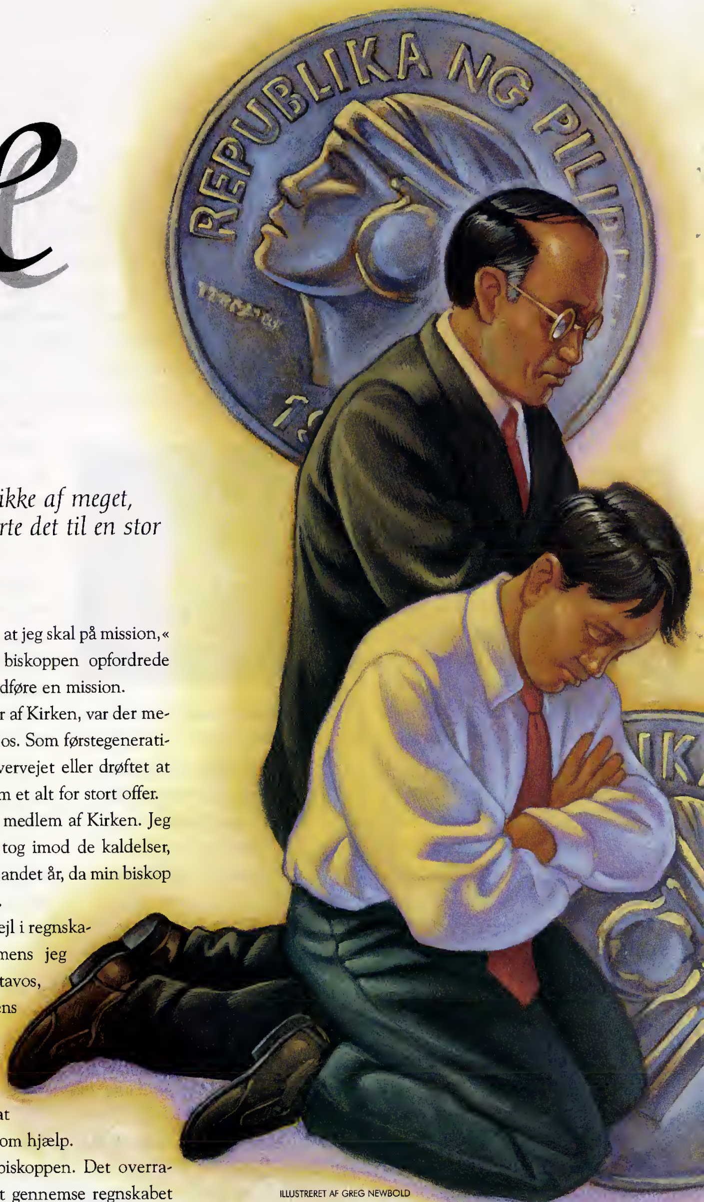
John Taylor, som blev såret i Carthage og senere blev profet, sagde om ham: »Joseph Smith, Herrens profet og seer, har gjort mere (Jesus alene undtaget) for menneskenes frelse i denne verden end noget andet menneske, der nogensinde har levet her. I det korte tidsrum af tyve år bragte han Mormons Bog for lyset, som han oversatte ved Guds gave og kraft og lod udgive i to verdensdele. Han har sendt evangeliets fylde, som indeholdes deri, til jordens fire hjørner. Han har frembragt de åbenbaringer og befalinger, som indeholdes i denne bog ›Lære og Pagter‹, så vel som mange andre vise dokumenter og lærdomme til nytte for menneskene. Han har samlet mange tusinde sidste dages hellige og grundlagt en stor by. Han har efterladt sig en berømmelse og et navn, som ikke kan udslettes. Han var stor i livet og stor i døden i Guds og Guds folks øjne, og ligesom de fleste af Herrens salvede fordum, har han beseglet sin mission og sit værk med sit eget blod« (L&P 135:3).



Ældste John Taylor sagde om profeten: »... ligesom de fleste af Herrens salvede fordum, har han beseglet sin mission og sit værk med sit eget blod«.

Jeg giver min kærlighed og mit vidnesbyrd om, at Gud vor Fader lever, at Jesus er Kristus, den levende Guds Søn, der blev korsfæstet for verdens synder for at »rense den for al uretfærdighed, for at alle ... kunne blive frelst« (L&P 76:41-42). Han er vor Forløser, vor Herre og vor Konge. Hans rige er atter oprettet på jorden. I året 1820 viste Gud, vor Evige Fader, og hans Søn, Jesus Kristus, sig for Joseph Smith, som var forudordineret til at være redskab for genoprettelsen af det, som er Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Denne Kirke, som nyder guddommelig vejledning, bereder vejen for hans andet komme – for han kommer igen. Det erklærer jeg højtideligt i hans hellige navn. ☐

Tre



ILLUSTRERET AF GREG NEWBOLD

Tre centavos lyder måske ikke af meget, men da jeg fandt dem, førte det til en stor omvæltning i mit liv.

Joel B. Macariola

»Nej, biskop, jeg tror ikke, at jeg skal på mission,« sagde jeg, hver gang biskoppen opfordrede mig til at overveje at udføre en mission.

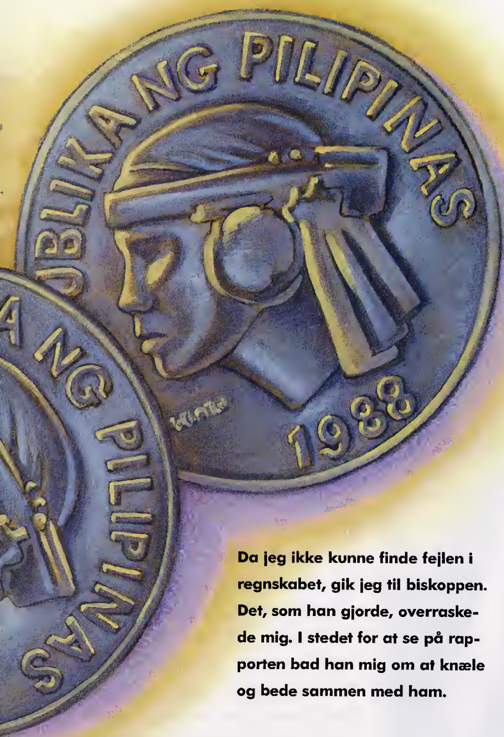
Da min familie blev medlemmer af Kirken, var der meget, som vi skulle lære og aflægge os. Som førstegenerationsmedlemmer havde vi aldrig overvejet eller drøftet at udføre en mission. Det virkede som et alt for stort offer.

Men jeg var alligevel et aktivt medlem af Kirken. Jeg overværede alle mine møder og tog imod de kaldelser, som jeg fik. Jeg læste til revisor på andet år, da min biskop kaldte mig som finansiel sekretær.

En onsdag skulle jeg finde en fejl i regnskabet. Jeg følte mig hjælpeløs, mens jeg knoklede for at finde de tre centavos, som udgjorde forskellen på Kirkens og bankens opgørelser. Rapporten skulle afleveres den følgende dag, og den tidsfrist lagde et yderligere pres på mig. Jeg indså, at det eneste fornuftige var at bede om hjælp.

Jeg forklarede problemet for biskoppen. Det overraskede mig, da han i stedet for at gennemse regnskabet

centavos



Da jeg ikke kunne finde fejlen i regnskabet, gik jeg til biskoppen. Det, som han gjorde, overraskede mig. I stedet for at se på rapporten bad han mig om at knæle og bede sammen med ham.

bad mig om at knæle og bede sammen med ham, mens vi forklarede problemet for Herren. Da vi rejste os igen, bad biskoppen om at se rapporten. Næsten med det samme og helt uden brug af lommeregner pegede han på en kolonne og sagde: »Der har du problemet.«

Jeg lagde tallene sammen, og han havde ret. Jeg følte, at jeg netop havde overværet et mirakel. Mit unge og spæde vidnesbyrd om Kirken og Kirkens ledere blev styrket.

Mens jeg endnu var bevæget af denne oplevelse, spurgte biskoppen: »Vil du nu tage på mission?«

Denne gang svarede jeg: »Ja.«

Da jeg forlod kirkebygningen den aften, medbragte jeg alle de missionærpapirer, som jeg skulle udfylde. Kort efter blev jeg kaldet til at tjene i Baguio-missionen i Filippinerne.

Der er gået mange år siden den aften og den bøn, som blev besvaret. Efter at have fuldført en to-årig mission vendte jeg tilbage til skolen og fuldførte min uddannelse, fire år efter alle andre på min egen alder. Men hvis jeg skulle gøre det om igen, ville jeg alligevel vælge at tjene.

Jeg er taknemlig for en biskop, som var et godt eksempel og fulgte en tilskyndelse til at stille det rette spørgsmål på det rette tidspunkt. Jeg er også min himmelske Fader taknemlig. Han hjalp mig ikke blot med at finde de tre centavos i min rapport, men han velsignede mig også med en masse uvurderlige missionæroplevelser. □

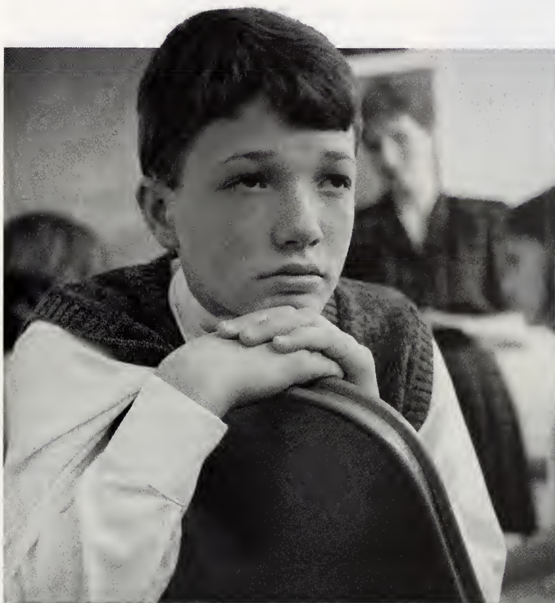
Joel B. Macariola er medlem af Tangub Ward i Bacolod Syd Stav i Filippinerne.

Spørgsmål & svar

Hvordan kan jeg få venner blandt de unge i mit ward, når det er lettere at være sammen med venner, som ikke er medlemmer?

Svarene er ment som en hjælp og vejledning, men er ikke udtryk for Kirkens officielle lære.

Henne i skolen gør de få på min egen alder, som er medlemmer af Kirken, enten nar ad mig eller undgår mig. Henne i Kirken lader de, som om jeg slet ikke er der. Mine eneste gode venner er ikke medlemmer af Kirken. Hvordan kan jeg få venner blandt de unge i mit ward, når det er lettere at være sammen med venner, som ikke er medlemmer, men som virker mere kristuslignende?



FOTOILLUSTRATION: MATTHEW REIER

LIAHONAS SVAR

Det spørgsmål består egentlig af to dele: Hvad skal jeg gøre med de unge sidste dages hellige i mit ward eller gren? Og hvad skal jeg gøre med mine venner, som ikke er medlemmer?

Desværre lever ikke alle sidste dages hellige eksemplariske liv. Unge har det nogle gange særlig svært med venlighed og kærlighed. Derfor bliver andre unge somme tider ignoreret eller drillet af dem, der burde være deres venner.

Hvis du kommer ud for den situation, så prøv at huske en meget vigtig ting: Du er Guds barn. Din himmelske Fader elsker dig og er taknemlig for, at du stræber efter at efterleve evangeliet og være aktiv i dit ward eller din gren. Skønt vor himmelske Fader ikke vil tvinge andre til at efterleve evangeliet, så vil han støtte dig i din stræben efter at være tålmodig og holde ud.

Skønt du ikke kan træffe beslutninger for andre, så kan du vælge, hvordan du vil reagere på deres beslutninger. Det vigtigste, du kan gøre er at være kristuslignende i din

adfærd, når andre driller eller ignorerer dig. Vær venlig og vær et godt eksempel uden at være selvretfærdig. Til tider kan din venlige adfærd forværre situationen. Hvis det er tilfældet, så bed om, at alles hjerter må blive blødgjort – dit, så du ikke bliver bitter, og deres, så de kan se dig, som den person du er. Hvis du behandler andre som vor himmelske Faders børn, vil de måske med tiden huske på, hvem de er og opføre sig derefter.

Måske kan du ikke tackle situationen på egen hånd, så søg råd og hjælp fra dine forældre eller ledere i Kirken. Biskoppen eller grenspræsidenten har ansvaret for trivslen blandt de medlemmer, som han præsiderer over, og han kan søge den vejledning, han har brug for.

Men frem for alt, lad ikke andre afgøre graden af din aktivitet i Kirken. Hvis du opgiver at finde sidste dages hellige venner, opgiver du muligheden for at tjene og opnå udvikling. Se dig omkring i dit ward eller din gren efter andre – som måske er yngre eller ældre end du – som har brug for dit venskab. Er der et primarybarn, du kan hjælpe? En enke? En mor med små børn? Du vil opdage, at mange medlemmer af wardet eller grenen vil værdsætte dit venskab.

Det andet spørgsmål – om hvad du skal gøre med dine venner, som ikke er medlemmer – er lettere. Hvis de er kristuslignende og behandler dig godt, så tilbring tid sammen med dem. Gode venner er en gevinst – og hvis de virkelig er dine venner, så respekterer de din tro og beder dig ikke om at gøre noget, som strider mod dine standarder. Og hvis du efterlever din tro, når du er sammen med dem, bliver de sandsynligvis interesseret i at høre mere om den. Men selv om de aldrig skulle vise interesse for Kirken, har I sikkert mange gode, fælles værdier og kan styrke hinanden i at modstå verdens fristelser og onder.

LÆSERNES SVAR

Jeg prøver at ignorere det, når nogen driller mig. Det sårer en at blive behandlet på den måde, men når jeg tænker på Jesus Kristus, bliver jeg klar over, at mine trængsler er vand ved siden af, og jeg stræber efter forsat at være venlig. Det betyder meget for mig at gå i kirke, ikke på grund af mine venner, men for at efterleve sabbatsloven og tilbede Herren.


Sri Martini Wardoka, Jakarta Sydlige Gren, Jakarta Distrikt i Indonesien

Vi har brug for at have venner både i og uden for Kirken, og vi må nedbryde alle de barrierer, som hindrer os i at være venner med Kirkens medlemmer. Vi må tilbringe tid sammen med medlemmerne, for de kan hjælpe os på vores vej mod evigt liv.


David Cristóbal Vallejo Domínguez, Choloma Ward, Fesitranh Stav i Honduras



»Behandl alle med venlighed og værdighed«

»Alle har behov for gode venner. Din vennekreds har stor indflydelse på din tankegang og din opførsel, ligesom du også har på deres. Når du og dine venner har samme idealer, vil I kunne styrke og opmuntre hinanden. Husk at behandle alle venligt og høfligt. Mange er blevet medlemmer af Kirken gennem venner, venner, som har involveret dem i kirkeaktiviteter« – Præsident Thomas S. Monson, førsterådgiver i Det Første Præsidentskab (»At vi må røre himlen«, *Liahona,* januar 1991, s. 44).

»Vær en god ven«

»At få gode venner kræver, at du selv er en god ven. Udvis interesse for andre og lad dem vide, at du holder af dem. Vær venlig og vis respekt over for alle. Gør lidt ekstra for at være ven med dem, der er generte eller føler sig udenfor« (*Til styrke for de unge: Udfør din pligt over for Gud,* 2001, s. 12).

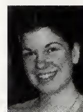
To spørgsmål har hjulpet mig: Bør jeg elske andre? Eller bør jeg stræbe efter at blive elsket? Jeg stræber altid efter at elske andre. Det valg forpligter mig til at elske dem, som er uvenlige. Det hjælper mig til at fokusere på deres positive sider og forhindrer mig i at undgå dem.


Ældste François Ngindu Ngindu, Kinshasa-missionen i Den Demokratiske Republik Congo

Hvis vi oplever, at folk, som burde være vore venner, vender sig mod os, er det vores opgave ikke at trække os bort fra dem. Vi bør vise dem, at vi elsker dem og holder af dem. Nogle gange er det eneste, vi behøver at gøre, at knæle og bede. Vor himmelske Fader gør os stærk.


Ældste Ihuoma Chidiebere Loveday, Port Harcourt-missionen i Nigeria

Nogle medlemmer har ikke forstået, at vi skal behandle andre, som vi selv vil behandles. Ikke desto mindre bør vi behandle dem kærligt. Byg din adfærd på det princip, at »slår nogen dig på din højre kind, så vend også den anden til« (Matt 5:39).


Catherine Slight, Mascouche Ward, Montreal Stav i Quebec i Canada

Vi må aldrig glemme, at vore bedste venner er Gud, Jesus Kristus, vore forældre og vores familie. Hold ud i tro, for det kan være en prøvelse, som du skal igennem.


Cristiano Sölla, Porto Velho Ward, Rio Grande Stav i Brasilien

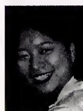
Den nemmeste måde at vinde en ven på er ved at smile, selv om det kan være svært. Hvis wardets medlemmer ikke vil være ven med dig, så tilgiv dem for deres opførsel, smil og prøv igen. Måske ændrer de indstilling, når de opdager, at du ikke opgiver at vinde deres venskab. Denne vanskelige situation bliver lidt lettere, når du tackler den med tålmodighed, en positiv indstilling, tro og bøn.


Bianca Borchardt, Halberstadt Gren, Hannover Stav i Tyskland

Vi er her på jorden for at blive prøvet (se Abraham 3:25), og nogle prøvelser kommer måske gennem familiemedlemmer, venner eller naboer. Uanset hvor svær prøven er, kan vi holde ud med øjet alene henvendt på Guds ære (se L&P 88:67-68).


Simboe Doe, Logan Town Ward, Monrovia Stav i Liberia

Hvis medlemmerne på din egen alder gør nar ad dig eller ignorerer dig, må du tage initiativet til at hilse på dem og lære dem bedre at kende. Gør en indsats for at invitere dine venner, som ikke er medlemmer, med til aktiviteter i Kirken og benyt muligheden for at fortælle dem om evangeliet. Måske kan disse venner blive medlemmer af Kirken.


Chen Yu-chuan, Dyker Heights 4. (kinesiske) Gren, Brooklyn Stav i New York i USA

SPØRGSMÅL OG SVAR *er en ungdomsserie, og vi håber at trykke et udvalg af unges svar fra flere forskellige lande. Send dit svar, så vi har det senest den 1. juli 2002. Send det til* QUESTIONS AND ANSWERS 07/02, *Liahona,* Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, *eller send en e-mail til* CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. *Du kan skrive dit svar på maskine eller tydeligt i hånden på dit eget sprog. For at dit svar skal kunne komme i betragtning, skal det indeholde dit fulde navn, alder, privatadresse samt ward eller gren og stav. Vedlæg et billede af dig selv. Dette billede bliver dog ikke returneret.*

SPØRGSMÅL: *Min bror isolerer sig fra resten af min familie. Han er for det meste sammen med venner, og han går aldrig i kirke med os. Hvordan kan jeg nå ind til ham?* ☐

Lille Liahona

TIL BØRNENE I JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE ▪ JUNI 2002



SÆRLIGE VIDNER

FÆDRENES



Ældste Joseph B. Wirthlin
De Tolv Apostles Kvorum

Mens vi betragter fremtiden med optimisme, bør vi samtidig stoppe op og se tilbage på vore ydmyge pionerforfædres tro. Da Brigham Young frygtede mere af den pøbelvold, som havde kostet profeten Joseph og dennes bror Hyrum livet, bekendtgjorde han, at de hellige skulle forlade Nauvoo i Illinois i foråret 1846. De fleste af dem, som boede i Nauvoo, troede på, at det var det, som Herren ønskede af dem.

I 1846 forlod mere end 10.000 hellige deres »skønne by« og drog ud i det amerikanske grænselands ødemarker. De vidste ikke præcis, hvor de skulle hen, eller hvor mange kilometer de skulle vandre, hvor lang tid rejsen ville vare, eller hvad fremtiden ville bringe dem. Men de *vidste*, at de blev ledt af Herren og hans tjenere.

Da Newel Knight fortalte sin kone Lydia, at de hellige skulle rejse videre, svarede hun med stor tro: »Der er ikke noget at diskutere. Vores plads er i Guds Rige. Lad os straks begynde at forberede os til at tage af sted.«

Lydia Knights hengivne accept af, hvad hun vidste, var Guds vilje, er et magtfuldt eksempel på disse tidlige heltemodige helliges tro.

ENDNU EN FLOD, AF GLENN S. HOPKINSON



TRO

Det første kompagni af pionerfamilier, der forlod Nauvoo, kørte deres fyldte vogne og gennede deres husdyr ned ad Parley Street – en gade, der skulle blive kendt som »Tårernes gade« – ned til kajen hvorfra de blev færget over floden til Iowa. Isflager, der flød i floden, hamrede mod siderne af de pramme og lægtere, der transporterede vognene over Mississippifloden. Nogle få uger senere faldt temperaturen yderligere, og vognene kunne krydse floden endnu lettere på en bro af is.

Den første marts påbegyndte det første kompagni sin rejse mod vest gennem Iowa. Trængsler forårsaget af kulde, sne, regn, mudder, sygdom, sult og død satte disse hårdføre pioneres tro på en prøve. Men de var fast besluttet på at følge deres ledere, og ligegyldigt hvad det så måtte koste, at gøre det, de så brændende troede, var Guds vilje.

Lad os huske disse pionerhellige i vores stræben på at blive tapre tjenere. Må vi ære vore forfædres tro ved at yde trofast tjeneste til »denne store sag.« Må vi »følg(e) Guds profeter« (*Børnenes sangbog*, s. 58) og derved »komme til Kristus og få del i Guds godhed« (Jakobs Bog 1:7). □

Fra en tale ved aprilkonferencen 1996.

MOD DEN
YDERSTE GRÆNSE

Genfortalt af Sheryl Zimmerman
En sand historie

Det var en kold oktobermorgen, da jeg hjalp med at læsse vore ejendele op i prærievognen. Mit tiårige hjerte var tungere end de pakker med tøj og madvarer, som jeg bar på. *Det er uretfærdigt*, tænkte jeg. *Jeg vil ikke rejse fra vores hjem og mine venner og rejse til et ukendt sted.*

Det var i 1877, og vores hjem nær St. George i Utah-territoriet lå i forvejen langt fra Salt Lake City. Nu skulle vi flytte endnu længere væk.



Mor kaldte: »Mary Agnes, sørg for at alt er fjernet fra verandaen bagved, inden vi tager af sted.«

Mens jeg gik rundt om huset, tænkte jeg tilbage til den dag for et halvt år siden, hvor far var vendt hjem fra indvielsen af templet i St. George. Mor og jeg var blevet hjemme, fordi min spæde lillebror var syg. Så snart vi så far, kunne vi se, at der var sket noget alvorligt.

Mor var den første, der sagde noget: »Hvad er der i vejen, William?«

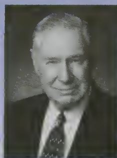
Far omfavnede hende og med tårerne løbende ned ad kinderne, sagde han: »Vi skal forlade vores smukke hjem.« Andet kunne han ikke sige.

Rejse? Hvordan kunne vi rejse? Efter at have sparet sammen i årevis havde vi endelig fået råd til at købe et stykke landbrugsjord og bygge et hus, der var stort nok til os alle ti. Vi havde heste, kvæg og andre husdyr. Vi boede tæt på min bedstemor og mine fætre og kusiner. Jeg gik i skole i byen. Hvem kunne forlange, at vi skulle ofre alt det?

Senere hørte jeg mine forældre drøfte det, der var sket. Der skulle bruges familier til at udbygge Kirkens bebyggelser længere sydpå. Præsident Brigham Young havde bedt vores familie om at rejse. Han rådede min far til at sælge alt, hvad vi ejede, så vi ikke skulle blive fristet til at vende tilbage til Utah. Der var brug for os i Arizona.

Arizona var et sted, hvor der var meget lidt

ILLUSTRATIONER: TAIA MORLEY



»Vi er blevet lovet, at Kirkens præsident, som åbenbarer for Kirken, modtager vejledning for os alle. Vores sikkerhed ligger i at lytte til det, som han siger og følge hans råd« – Præsident James E. Faust, andenrådgiver i Det Første Præsidentskab (»Fortsat åbenbaring«, *Liahona*, august, 1996, s. 6).

vand og intet at se på. Profeten havde kaldet folk til at rejse derned sidste år. Mange var vendt tilbage til Utah, fordi de ikke kunne udholde strabadserne. Far sagde, at man næsten ikke kunne bede ham om at yde noget større offer.

Mors stemme bragte mig tilbage til nutiden: »Det er hårdt at skulle rejse, ikke, Mary Agnes? Kender du grunden til, at vi skal rejse?«

Jeg rystede på hovedet.

»Vi rejser til Arizona, fordi profeten har bedt os om det,« forklarede mor. »Kan du huske, at jeg fortalte dig om dengang, hvor jeg var på din alder, og min familie boede i Nauvoo? Da profeten Joseph Smith var blevet myrdet, havde vi mange stridigheder med vore naboer. Brødrene sagde, at vi skulle forlade vore hjem og flytte vestpå. Der ville vores liv blive skånet, og vi ville kunne leve i fred.

Det var forfærdeligt at forlade vores hjem, men der var ikke andet at gøre, medmindre vi ville vende os fra Gud, Brødrene og Kirken. Vi foretog den lange, hårde rejse til Saltsødalen. Vi ydede endnu et offer, da vi fulgte Brigham Youngs anmodning om at flytte herned.

Nu er vi blevet bedt om at flytte til Arizona. Vi *behøver* ikke at rejse. Ingen tvinger os til det. Vi flygter ikke for livet. Vi kunne nok finde grunde til ikke at tage af sted. I dag er vores lydighed en indre kamp.«

Mor gav mig et knus, mens hun fortsatte: »Herren har sagt, at når vi modtager en befaling ›enten ved [hans] egen røst eller [hans] tjeneres, … er det [det] samme‹ (L&P 1:38). Vores profet har talt til os. Jeg ved, at han



taler for Gud. Din far og jeg besluttede for længe siden at følge profeten, uanset hvilke ofre vi måtte yde.«

Ånden varmede mig, mens jeg lyttede til mors vidnesbyrd. Jeg følte mig styrket til at møde det ukendte, som ventede forude.

Da jeg klatrede op i den tungt læssede vogn, kastede jeg et sidste blik på vores gamle hjem, og så vendte jeg blikket mod vejen til Arizona. Jeg indså, at jeg også havde et vidnesbyrd om Guds talerør på jorden. Ligesom mine forældre besluttede jeg, at jeg ville følge profeten – selv til den yderste grænse. □

HISTORIER FRA DET NYE TESTAMENTE

DE TI SPEDALSKE



ILLUSTRATIONER: ROBERT T. BARRETT

Jesus kom til en lille by, hvor han fik øje på ti spedalske. Mændene havde sår over hele kroppen. Deres hud faldt af.

Luk 17:12



Lægerne kunne ikke hjælpe de spedalske, og andre mennesker var bange for at nærme sig dem. De andre mennesker var bange for at blive smittet.

Luk 17:12



De spedalske bad Jesus om at helbrede dem. De vidste, at han kunne få deres sår til at forsvinde.

Luk 17:13



Jesus ønskede, at de skulle blive raske. Han sagde, at de skulle gå til præsterne, og det gjorde de.

Luk 17:14



På vej hen til præsterne blev de ti spedalske helbredt. Deres sår var væk. Jesus havde helbredt dem.

Luk 17:14



En af de spedalske, som var klar over, at Jesus havde helbredt dem, vendte tilbage for at takke ham. Jesus spurgte, hvor de andre ni spedalske var. De var ikke kommet tilbage for at takke ham. Han fortalte den spedalske, som havde takket ham, at hans tro havde gjort ham rask.

Luk 17:15-19

HISTORIER FRA DET NYE TESTAMENTE

DEN GODE HYRDE



ILLUSTRATIONER: PAUL MANN

Jesus kaldte sig selv for Den Gode Hyrde. En hyrde passer får. Han hjælper dem med at finde føde og vand og sørger for, at de ikke kommer til skade eller farer vild. Han kender dem og elsker dem og ville sætte sit liv til for at redde dem.

Joh 10:11-15



Jesus er som en hyrde for os. Han elsker os. Han hjælper os med at lære sandheden at kende. Han viser os, hvordan vi skal leve for at kunne vende tilbage til vor himmelske Fader. Jesus kaldte os for sine får. Han gav sit liv for os.

Joh 10:11-15



Frelseren fortalte folket i Jerusalem, at han havde andre får. Folket vidste ikke, hvad han mente. Jesus mente, at han også havde disciple eller tilhængere i Amerika. Han sagde, at han ville besøge dem.

Joh 10:16; 3 Nephi 15:21



Efter sin opstandelse besøgte Jesus sit folk i Amerika. Mormons Bog beretter om det besøg. Han blev der i mange dage og helbredte de syge og velsignede folk. Han overdrog dem præstedømmet og organiserede sin kirke der. Han lærte dem det samme, som han havde lært folk i Jerusalem. Så vendte han tilbage til sin himmelske Fader.

3 Nephi 11-28

TEMPLER TIL ALLE TIDER

Vicki F. Matsumori

»Men jeg befaler jer, alle mine hellige, at I skal bygge mig et hus« (L&P 124:31).



Kan du huske historien om israelitterne? Moses førte dem ud af Egypten, og de vandrede omkring i ørkenen i 40 år.

Har du hørt om kong Salomos store visdom? Han afgjorde en strid mellem to kvinder, som hævdede at være mor til det samme barn.

Kan du huske, at Nephi villigt vendte tilbage til Jerusalem for at hente messingpladerne? Hans ældre brødre tog med ham, men de havde bestemt ikke lyst.

Kan du huske beretningen om Joseph Smiths første åbenbaring? Han bad, og vor himmelske Fader og Jesus Kristus viste sig for ham.

Hvad har Moses, kong Salomo, Nephi og Joseph Smith til fælles? De fik alle befaling om at bygge et tempel. Både i oldtiden og i nutiden har Herrens udvalgte folk bygget templer. Templer er bygninger, som bruges til hellig tilbedelse og indgåelse af hellige pagter.

Det tempel, som israelitterne byggede, kaldtes et tabernakel. De bar det med sig. Det rummede pagtens ark, som indeholdt de ti bud (se 2 Mos 25-26; 1 Kong 8:9).

Kong David samlede materialer til at opføre et stort tempel. Men Herren ønskede, at Salomo, kong Davids søn, skulle opføre dette betydningsfulde tempel i Jerusalem (se 1 Krøn 28:2-3, 6).

Nephiterne blev velsignet på grund af deres templer. Nephi byggede et tempel i det forjættede land. Kong Benjamin holdt sin store prædiken ved templet. Frelseren viste sig ved templet i Overflødighedens land (se 2 Nephi 5:16; Mosiah 1:18; 3 Nephi 11:1-10).

Gennem Joseph Smith gengav vor himmelske Fader alt, hvad der har med Kirken at gøre, til jorden, deriblandt også tempelordinancerne. Profeten Joseph Smith fik befaling om at bygge templet i Kirtland (se L&P 95:8). Nu er der opført flere end 100 templer. Og der bliver bygget endnu flere, så vi kan modtage de velsignelser, som Herrens pagtsfolk altid har nydt.

Instruktioner

Tegn et nutidigt tempel i det tomme felt. Lim side 11 på et stykke karton og klip templerne og titlen ud. Prik huller i cirklerne. Hæng hvert tempel på titelstykket med snore eller garnstykker i forskellige længder (se illustrationen). Hæng din uro et sted, hvor den kan minde dig om, at du skal være værdig til at komme i templet.

Forslag til fællestid

1. Forklar, at da israelitterne vandrede i ørkenen i 40 år, var templet en synlig påmindelse om, at vor himmelske Fader velsignede sit folk, når de var lydige. Lad hver klasse vælge et af følgende skriftsteder: 2 Mos 13:17-21 (israelitterne ledes af en skystøtte); 2 Mos 14:9, 15-22, 26-28 (Moses deler Det Røde Hav); 2 Mos 17:8-12 (Amalek besejres, når Moses' hænder er hævet); 4 Mos 21:4-9 (israelitterne reddes fra fyrige slanger). Lad klasserne læse skriftstederne. Og lad dem så mime begivenheden. Bær vidnesbyrd om, at vi bliver velsignet, når vi er lydige.

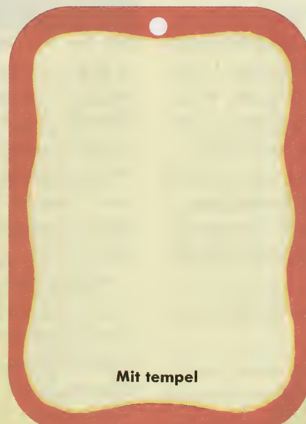
2. Tal om templerne i Mormons Bog ved at lade hver klasse læse en af følgende skriftstedshenvisninger: 2 Nephi 5:16 (Nephi bygger et tempel); Jakobs Bog 1:17 (Jakob underviser ved templet); Mosiah 2:1 (Kong Benjamin underviser ved templet); Mosiah 7:17 (Kong Limhi samler sit folk ved templet); Alma 16:13 (Alma og Amulek underviser ved templet); Helaman 3:3, 9 (nephiterne bygger templer); 3 Nephi 11:1-10 (Jesus Kristus viser sig ved templet i Overflødighedens land). Bær vidnesbyrd om de velsignelser, som Kirkens medlemmer nyder i dag takket være templer. □

ILLUSTRATIONER: DAVID MEIKLE

TEMPLER TIL ALLE TIDER

»Men jeg befaler jer, alle mine hellige, at I skal bygge mig et hus« (L&P 124:31).

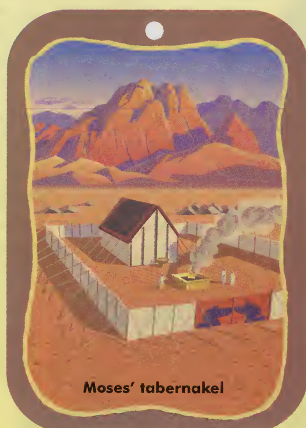








Illustration





FRA VEN TIL VEN

Ældste John M. Madsen

De Halvfjerds

Fra en samtale med Rebecca Todd Archibald



Meget tidligt i min barndom blev jeg opmærksom på bønnens betydning og præstedømmets vældige magt. I efteråret 1942 var USA i krig. Min far var ved at bygge vores hjem færdigt. Han kunne ikke få fat i et fyr, fordi alle byggematerialer gik til krigsindustrien. Da det blev koldt i vejret, blev min lillesøster Patricia og jeg meget syge. Hun fik bronkitis, og jeg fik dobbeltsidet lungebetændelse. Lægen havde ikke meget håb om, at jeg ville overleve natten.

Mor fortalte om »den frygteligste af alle nætter«, hvor hun desperat følte efter min puls, uden at kunne finde den. Hun sagde, at jeg lignede en lille statue, som jeg lå der i min seng. Hun bad inderligt til Herren og lovede, at hvis jeg overlevede, ville hun give mig tilbage til Herren, så jeg kunne tjene ham. I løbet af natten gav far mig en præstedømmevelsignelse. Da han lagde hænderne på mit hoved, åbnede jeg øjnene, og fra da af fik jeg det bedre. Jeg vidste, at takket være mine forældres bønner og præstedømmets magt var mit liv blevet skånet.

Noget tid senere flyttede min familie fra Maryland til Utah, hvor vi boede på en gård nord for Logan. Vi havde nogle heste, køer, grise, høns, to hunde, et par katte og sågar en kælegris. Skønt det blev nødvendigt at sælge køerne, beholdt min far en malkeko.

Hver morgen inden jeg gik i skole, hjalp jeg min storebror Lou med at malke familiens ko. En morgen var min bror syg, så jeg måtte malke den alene. Jeg var kun otte år gammel. Det var første gang, jeg skulle malke koen helt alene. Jeg satte mig på min skammel med spanden og begyndte at malke. Koen sparkede til spanden og gik sin vej.

Jeg tog skamlen og spanden og gik hen til den og begyndte at malke igen. Atter sparkede hun til spanden og gik. Jeg skulle have malket koen, inden jeg gik i skole, så jeg tog skamlen og spanden og gik hen til den og begyndte at malke. For tredje gang sparkede den til spanden og gik.

Jeg havde brug for hjælp! Jeg knælede der midt i den tidlige morgensol og begyndte at bede. Jeg forklarede min himmelske Fader: »Jeg kan ikke klare det alene. Vil du ikke nok hjælpe mig?« Uden tøven tog jeg min skammel



ILLUSTRATIONER: ROBERT A. MCKAY



og min spand, gik hen til koen og begyndte at malke. Den rørte sig ikke. Den stod stille, indtil jeg var færdig med at malke. Jeg skyndte mig at bære spanden ind i huset til min mor, og så løb jeg hen til skolen og nåede frem i tide. Jeg vidste, at min himmelske Fader havde besvaret min bøn.

Noget tid senere var jeg hjemme sammen med mine søskende en aften. Vi hørte en hvinende lyd uden for huset. Vi gik hen til vinduet og kiggede ud i mørket. Kort efter kom Major, vores store schæferhund, farende forbi lyset fra vinduet. Vi kunne se, at der var noget helt galt fat! Skræmte skyndte min storebror og jeg os uden for og fik trukket Major ind i lyset, så vi kunne se, hvorfor han havde smerter. Han havde haft et sammenstød med et pindsvin, og nu havde han pigge i næse, mund, tunge og bryst.

Vi ringede straks efter min far. Han havde arbejdet over henne på skolen. Han skyndte sig hjem og sagde trist: »Vi bliver nok nødt til at aflive den.« Vi forstod godt, hvad det betød, så med tårer i øjnene sagde vi: »Hvis du vil aflive Major, må du først aflive os.«

Far havde intet andet valg end at trække piggene ud, en for en. Vi så medfølende på, mens Major hylede og jamrede, hver gang en af piggene flåede noget af dens hud med af.

Der gik ikke lang tid, før den var kommet sig helt og var tilbage på sin post, hvor den trofast beskyttede os og gården mod ubudne gæster. Desværre havde den et nyt sammenstød med et pindsvin nogle måneder senere og måtte igennem de samme smerter igen.

Af disse og andre oplevelser erfarede og ved jeg, at vor himmelske Fader hører og besvarer bønner. Jeg har også erfaret, at pindsvinepigge kan sammenlignes med synd eller Satans gloende pile. Synd eller ukloge beslutninger kan give os sorg og lidelse, og hvis vi ikke omvender os kan vore synder fører til åndelig død.

Jeg er taknemlig for vores Frelser, som var villig til at lide og dø for os og gøre det muligt for os alle at omvende os og undgå den ondes gloende pile.

Lad os altid bede og huske på Nephis ord: »… enhver, der vil give agt på Guds ord og holde fast derved, [vil aldrig] omkomme, ej heller [kan] Satans fristelser eller gloende pile overvinde dem og slå dem med blindhed og lede dem bort til fordærvelse« (1 Nephi 15:24). □

***Herover:* Ældste Madsen og hans hustru, Diane, og deres fem børn samlet til deres næstældste datters bryllupsreception. *Herunder, fra venstre:* Som treårig; som etårig sammen med sin mor Edith Louise Madsen; og på skolens footballhold.**





NYE VENNER

Amberley og Jenneke Kurtz

fra Wellington i New Zealand

Shanna Ghaznavi
FOTO: FORFATTEREN

Ved du, hvad *oma* og *opa* er? Det gør Jenneke og Amberley Kurtz. *Oma* og *opa* er hollandsk for »bedstemor« og »bedstefar«. Jenneke på otte og Amberley på ti ved meget mere end det om deres slægtshistorie, deriblandt deres hollandske forfædre.

De bor i Tawa Ward i Wellington Stav i New Zealand sammen med deres forældre, Julie og Dick. De har en storebror, Ben på 15, og en storesøster, Desiree på 13. Familien Kurtz yndlingsspil er Slægtshistorisk Bingo. Du har sikkert aldrig hørt om det spil før, for det er et, som familie Kurtz selv har fundet på. Spillet hjælper dem til at lære navnene på deres forfædre at kende, deres personlighed og indbyrdes forhold.

Jenneke elsker Slægtshistorisk Bingo. Hun elsker



***Herover:* Familien Kurtz spiller Slægtshistorisk Bingo. *Til højre:* Amberley og Jenneke øver en duet sammen.**



også sin *oma* og blev rigtig glad, da hendes bedstemor kom hele vejen fra Hamilton i New Zealand for at spille klaver ved hendes dåb. Da hendes bedstemor ikke bor lige i nærheden, ses de ikke ret tit.

Til sin dåb fik Jenneke et sæt nye skrifter, som hun er begyndt at læse sammen med familien hver morgen og også på egen hånd. Amberley elsker at læse. »Hun kunne læse bøger hele dagen,« siger hendes far. Faktisk kunne hun læse en bog om dagen i 150 dage! Så mange bøger har hun samlet indtil videre.

Amberley kan også lide at lave mad. Hendes mor siger, at

hun skulle have været født i Italien i stedet for New Zealand, fordi hun er så glad for at lave pastaretter.

Begge piger elsker at være sammen med deres familie på vandreture, ferier og fisketure.

Men der er også meget, som pigerne kan lide at gøre på egen hånd. Jenneke elsker at passe sine planter. Hun dyrker solsikker ude i haven og elsker havearbejde. Sidste år blev nogle af hendes solsikker højere end hun selv!

Ud over havearbejde elsker Jenneke også at være sammen med dyr – især sin orange kat. Sammen med Desiree driver hun et kattefodringsfirma. Hun besøger mange katte i nabolaget og fodrer dem for deres ejere.

Amberley kan også lide dyr – især kaniner. Hun vil være dyrlæge, når hun bliver voksen. Hun har to kaniner, som hun passer. De bor i et stort bur omme bag huset. Hun fik den første for næsten to år siden. Hun er god til at passe og fodre dem, og hun gør tit rent i deres bur. »Amberley er så god,« siger Ben – og ikke kun mod sine dyr. Desiree siger, at Amberley er god mod alle.



Familien Kurtz. *Fra venstre:* Jenneke, Ben, mor, Desiree, far og Amberley.





***Herover:* Amberley med to af sine kaniner. *Til højre:* Jenneke ved siden af en af sine solsikker.**

Amberley kan lide at spille cricket med Ben. Hun kan også lide at spille netbold uden for huset. Hun er en habil netboldspiller og har været månedens spiller tre gange henne på skolen. Da hun begyndte at spille, havde hun svært ved at gribe bolden. Men hun blev ved med at øve sig og lytte til sine trænere, og så blev hun meget bedre til det.

Både Jenneke og Amberley spiller instrumenter. Amberley har gået til klaver i fem år, og Jenneke lærer at spille blokfløjte. Af og til spiller de duetter.

Jenneke og Amberley har meget til fælles. Men de er også forskellige på mange områder. Amberley er mere stille og holder af sport. Jenneke er mere udadvendt og holder af havearbejde. Men selv om de er forskellige – lige så forskellige som et klaver og en blokfløjte – så spiller de harmonisk sammen. De håber begge, at deres efterkommere en dag vil lære dem at kende og finde ud af, hvor meget de elsker deres familie og evangeliet. Måske lærer deres efterkommere dem at kende ved hjælp af et spil som Slægtshistorisk Bingo. □

STYRK VORES ÆGTESKAB, FAMILIE OG HJEM

Læs følgende sammen med de søstre, som du besøger, og drøft spørgsmålene, skriftstederne og udtalelserne fra vore ledere i Kirken. Fortæl om dine egne oplevelser og vidnesbyrd og få dem, du underviser, til at gøre det samme.

HVAD ER HERRENS SYN PÅ ÆGTESKAB, FAMILIE OG HJEM?

Mark 10:6-8: »... fra skabelsens begyndelse skabte Gud dem som mand og kvinde. Derfor skal en mand forlade sin far og mor og binde sig til sin hustru, og de to skal blive ét kød.«

Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum: »... ægteskabet mellem mand og kvinde er indstiftet af Gud ... Vellykkede ægteskaber og familier bygger på og fastholdes ved tro, bøn, omvendelse, tilgivelse, respekt, kærlighed, barmhjertighed, arbejde og sunde fritidsbeskæftigelser« (Familien: En proklamation til verden, *Liahona*, oktober 1998, s. 24).

Ældste Robert D. Hales fra De Tolv Apostles Kvorum: »Hvad nu hvis man er enlig eller ikke er blevet velsignet med børn? Behøver man at tænke på rådet til familier? Ja. Det er noget, som vi alle er nødt til at lære i jordelivet. Ugifte voksne kan ofte være en styrke for familien, og dermed blive en umådelig kilde til støtte, accept og kærlighed til deres familie og familierne i deres omgangskreds« (»Vores hellige pligt til at styrke familien«, *Liahona*, juli 1999, s. 40).

HVILKE ENKLE TING KAN SKABE STÆRKE FAMILIEFORHOLD?

Mosiah 4:15: »I vil lære dem at elske og tjene hinanden.«

Det Første Præsidentskab: »Vi råder forældre og børn til at prioritere familiebøn, familieaften, studium af og instruktion i evangeliet samt sunde fritidsaktiviteter højest. Uanset hvor værdige eller relevante andre krav eller aktiviteter måtte være, må de aldrig få lov at erstatte guddommeligt pålagte pligter, som kun forældre og familier kan udføre på rette måde« (Brev fra Det Første Præsidentskab, dateret den 1. februar 1999, se *Liahona*, december 1999, s. 1).

Præsident Gordon B. Hinckley: »Et godt ægteskab kræver tid. Det kræver en indsats. Man skal pleje det. Man skal tilgive og glemme. Man skal være fuldstændig trofaste mod hinanden« (»Livets forpligtelser«, *Liahona*, maj 1999, s. 4).

»Jeg kender ingen enkelt skik, som kan have større opbyggende virkning på jeres liv, end den skik at knæle sammen ved begyndelsen og afslutningen af hver dag. På en eller anden måde fjernes de små uvejr, som synes at plage alle ægteskaber, når man knæler ned og takker Herren for hinanden ... og sammen nedkalder hans velsignelser over jer« (»Dersom Herren ikke bygger huset ...«, se *Den danske Stjerne*, oktober 1971, s. 315).

Ældste Richard G. Scott fra De Tolv Apostles Kvorum: »Hvis I er enlige og ikke har fundet et muligt passende emne til celestialt ægteskab, lev da for at finde en. Bed om det. Forvent, at det vil ske efter Herrens tidsplan. Gå ikke på kompromis med jeres standarder på nogen måde, som ville udelukke den velsignelse på denne eller den anden side af sløret« (»Modtag templets velsignelser«, *Liahona*, juli 1999, s. 31). □



ILLUSTRERET AF JUSTIN KUNZ

Venner i Vava'u



Janet Thomas FOTO: FORFATTEREN

Ifoni Tapueluelu følte sig lidt ensom. Han var den eneste dreng i en familie med lutter piger. Hans søstre voksede op og fandt andre venner og interesser. Han havde brug for en ven.

En dag svømmede Ifoni, som på det tidspunkt var omkring 13 år, ved en bro på den smukke ø Vava'u, som er en del af den nordlige øgruppe i Tonga. Der var også andre børn, der svømmede der, og Ifoni fik øje på en dreng – Peter – som var alene og så lige så ensom ud som Ifoni følte sig. Ifoni så på Peter og tænkte: *Han har ikke nogen ven, men han har brug for en. Og jeg har brug for en ven.* Kort efter var de uadskillelige – bortset fra når Ifoni gik i kirke.

Der er tre stave og adskillige ward og grene på øen Vava'u. Ifoni er et af mange medlemmer i Tonga, som er vokset op i Kirken. Han blev døbt, da han var otte år, og som diakon deltager han trofast i wardets møder, udfører sine pligter og tager del i aktiviteter.

Hans nye ven, Peter McLean, havde allerede oplevet svære trængsler. Hans far var omkommet på havet, da han var ude at fiske. Peter, hans søstre, Lilika og Lei og deres mor Hainite var alene tilbage. Peter indrømmer, at han havde det hårdt. Hans tante overtalte ham til at melde sig ind på Saineha High School, som er en SDH-sponseret skole, men han følte sig uden for og pjækkede tit. Inspektøren og lærerne havde stor tålmodighed med ham og opfordrede ham til at vende tilbage. Så traf han Ifoni, og hans liv begyndte at ændre sig.

Peter McLean (til venstre) fik en god ven i Ifoni Tapueluelu. Deres venskab har ført til, at de begge har fået styrket deres vidnesbyrd om evangeliet.







***Til venstre:* Ifoni er klædt i sin skoleuniform fra Saineha High School. *Til højre:* Både Peter og Ifoni tjener som assisterende wardssekretærer.**

Efterhånden som Peter og Ifoni blev bedre og bedre venner, inviterede Ifoni ganske naturligt Peter med til alt, hvad han selv foretog sig – GUF-aktiviteter, seminar og søndagens møder. Til at begynde med vidste Peter næsten intet om Kirken. Men han havde en god ven, som var ivrig efter at undervise ham.

Ifoni havde et stærkt vidnesbyrd, som var blevet yderligere styrket af nogle ganske mirakuløse hændelser i hans barndom. Som otteårig fægtede han med en rigtig og meget skarp machete. Ifoni fik skadet sit ene øje. Lægen sagde, at han aldrig ville komme til at se med det øje igen. Hans far og hans biskop gav ham en præstedømmevelsignelse og bad om, at hvis det var Herrens vilje, at hans øje da måtte blive helbredt. Tre måneder senere vendte synet tilbage på øjet, selv om arret stadig er der. Han var også nær blevet dræbt, da der blev lagt elektricitet ind i hans families landsby. Igen fik han en præstedømmevelsignelse, og hans liv blev reddet. Som teenager tvivler han ikke på præstedømmets magt. »Da jeg modtog Det Aronske Præstedømme,« siger Ifoni, »opfordrede min mor mig til at være tro mod Herrens magt. Det er vigtigt at være ren og værdig til Det Aronske Præstedømme.«

Peter og hans mor Hainite på verandaen foran deres hjem.



Og Ifoni vidste, at Peter havde brug for de samme velsignelser.

Peter holdt af at gå med til GUF, men han havde ikke altid lyst til at tage med i kirke om søndagen. »Hver søndag stod Ifoni uden for huset og ventede på mig,« siger Peter. »Han gav ikke op.«

Så begyndte Peters vidnesbyrd at vokse. Seminar var en stor hjælp. »En dag forklarede læreren, hvordan vi kan modstå Satan og udholde vore prøvelser hver dag,« siger Peter. »Lære og Pagter 10:5 fortæller om, at vi skal bede så inderligt, at vi kan modstå fristelser. Jeg tænker altid på det skriftsted.«

Nu hvor Ifoni og Peter er 17 år, ser de frem til at tage på mission. Og de bliver alle tiders missionærer. De ser muligheder, hvor andre ser vanskeligheder. For eksempel er mere end halvdelen af Vava'us 15.000 indbyggere medlemmer af Kirken, påpeger Peter. Og så spørger han: »Tror I ikke, at det er muligt at hjælpe den anden halvdel ind i Kirken?« Umiddelbart synes der at være mange hindringer for en sådan udbredt omvendelse. Men et enkelt blik på Peters og Ifonis ansigter fjerner enhver tvivl. De har tro. Og med en sådan tro er alt muligt.

Mens de bereder sig på at tage på mission, har deres biskop kaldet dem begge til at være assisterende wardssekretærer i Neiafu 4. Ward i Neiafu Vest Stav i Vava'u i Tonga. I den kaldelse bliver de bedt om at bruge 15 timer



Peter (til højre), Ifoni (i midten) og deres gode ven Lopeti stopper op på molen i den smukke havn på Vava'u.

hver uge i kirkebygningen med at opdatere medlemslister og passe Kirkens haveanlæg.

Peter og Ifoni betragter evangeliet som en stærk kraft for dem selv og de øvrige folk på Vava'u. Og de ser frem til den dag, hvor de, klædt som missionærer, skal tilbringe tiden med at forkynde evangeliet.

Peter forklarer, at et skriftsted, som han har lært til seminar, er blevet hans egen bøn:

»Og vi beder dig, hellige Fader, at dine tjenere må gå ud af dette, iklædt din kraft, og at dit navn må findes på dem og din herlighed omgive dem og dine engle have befaling til at våge over dem;

og de fra dette sted må bringe overmåde store og herlige budskaber om sandheden til jordens yderste ender, at de må vide, dette er dit værk, og du har udstrakt din hånd for at opfylde det, som du har talt ved profeternes mund i de sidste dage« (L&P 109:22-23).

Ikke overraskende handler Ifonis yndlingsskriftsted om at hjælpe andre. Det findes i Lære og Pagter 81:5-6, hvor Herren taler om at være trofast og styrke »de svage, støt de nedhængende hænder og styrk de matte knæ.«

Og det er nøjagtig, hvad Ifoni gjorde, da han så en, som havde brug for en ven. Hans venskab ændrede Peters liv. Og resultatet? To venner, som er stærkere i evangeliet, end de ville have været hver for sig. □



Til venstre: **Muhammed sagde, at han var kaldet af Allah (Gud) gennem englen Gabriel, som skildret her af en muslimsk kunstner fra det 14. århundrede.** ***Herunder:*** **Muslimerne mener, at Ka'abaen i Mekka er et Guds hus. Det er den helligdom, som muslimer over hele verden vender ansigtet mod, når de beder fem gange dagligt.**

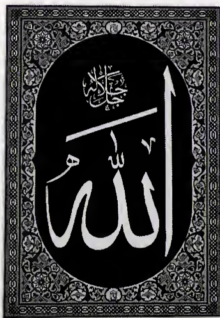
Sidste dages helliges syn på MUHAMMED

Når man betragter Muhammed i lyset af det gengivne evangelium, får man en større forståelse af vor himmelske Faders kærlighed til sine børn blandt alle folk.

James A. Toronto

For nogle år siden fik jeg en opringning fra to medlemmer af Kirken i USA, som var blevet venner med en muslimsk nabo fra Pakistan. De blev overraskede over hans svar til dem, da de fortalte ham om Joseph Smiths første åbenbaring. Efter at have forklaret, at muslimer ikke anerkender nogen profeter efter Muhammed, sagde han, at Joseph Smiths historie mindede meget om Muhammeds. Han sagde: »Vi tror, at Muhammed mødte et himmelsk sendebud, som gjorde ham bekendt med hans nye kaldelse som profet. Han fik åbenbaret nye skrifter, som indeholder Guds ord til menneskeheden, og han stiftede et trossamfund, som udviklede sig til en verdensreligion.« Da disse medlemmer ikke vidste ret meget om muslimer eller islam* eller Muhammed, var de ikke sikre på, hvordan de skulle svare.

De spørgsmål, som denne oplevelse rejser, er relevante for alle sidste dages hellige set i lyset af Kirkens globale vækst og de stadigt mere blandede samfund, som vi lever i. Hvordan skal en sidste dages hellig stille sig til andre religioner, der gør krav på at have guddommeligt inspirerede profeter, skrifter, åbenbaringer og mirakler? Det følgende kan måske være en hjælp. Det bygger på den evangeliske indsigt, som jeg har tilegnet mig over mange år, mens jeg boede og studerede i muslimske lande. Når vi betragter Muhammeds rolle i den religiøse historie set ud fra det gengivne evangeliums synspunkt, får vi en større forståelse af en af historiens mest indflydelsesrige åndelige ledere. Det får os også til at forstå vor himmelske Faders kærlighed til sine børn blandt alle folk og giver os principper, som kan vejlede os, når vi knytter venskaber med venner og naboer af en anden tro.



Herover: **I stedet for at gengive Allah eller Muhammed i menneskeskikkelse anvender muslimsk religiøs kunst geometriske figurer og skriftformer, som repræsenterer islams guddommelige og profetiske lærdomme. Her ser vi Guds navn (Allah) skrevet på arabisk, som er Koranens originalsprog.**

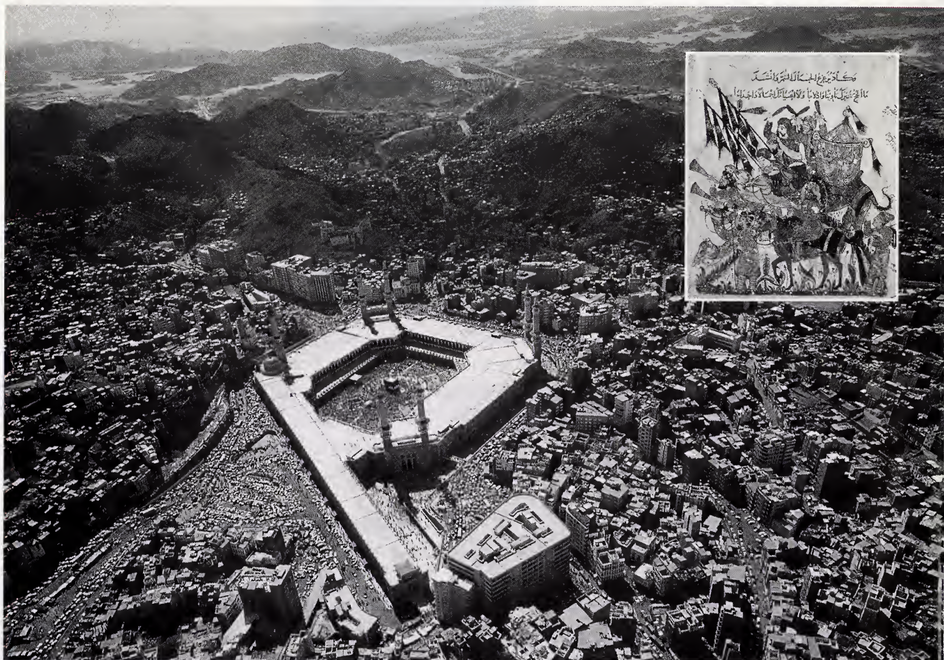
* *Muslimer er tilhængere af den islamiske tro (som betyder »underkastelse for Gud«). De islamiske skrifter indeholdes i Qu'ran (Koranen).*

TANKER OM VENSKABER PÅ TVÆRS AF RELIGIONERNE

Præsident Gordon B. Hinckley har gentagne gange gjort sig til talsmand for åben dialog og gensidig respekt i omgangen med folk af en anden tro. Han har opfordret Kirkens medlemmer til at »udvikle en ånd af positiv taknemlighed« for dem, der tilhører en anden tro, politisk eller filosofisk opfattelse. Og han tilføjede, at »vi går bestemt ikke på kompromis med vores teologi« ved det. Han har givet os dette råd: »Vis respekt for andre menneskers holdninger og følelser. Anerkend deres dyder, men lad være med at kigge efter deres fejl. Se efter deres stærke sider og dyder, så vil du finde styrke og dyder, som du selv kan have brug for.«[1]

Præsident Hinckleys holdning til gensidig forståelse mellem religionerne bygger på grundlæggende evangeliske principper – ydmyghed, barmhjertighed, respekt for evige sandheder og anerkendelse af Guds kærlighed til alle mennesker – sådan som Jesus Kristus og både

Indsat: **En af islams fem søjler er pilgrimsfærden til Mekka. Denne illustration fra det 13. århundrede viser pilgrimme på vej til Mekka.** ***Herunder:*** **Udsigt over Den Store Moske i Mekka og Ka'abaen (i midten), som det ser ud i dag. Muslimer betragter Mekka som verdens helligste by.**



fortidige og nutidige profeter har belært om. Frelseren har gentagne gange bekræftet vor himmelske Faders uendelige omsorg for hver af hans sønners og døtres velbefindende, som vi ser det i lignelsen om det mistede får (se Luk 15). I lignelsen om den barmhjertige samaritaner belærte han om, at et af kendetegnene på sande disciple er det, at man behandler andre venligt og medfølende trods politiske, racemæssige eller religiøse forskelle (se Luk 10:25-37). Han fordømte intolerance og stridigheder mellem religiøse grupper og tendensen til at fremhæve egne dyder og nedgøre andres åndelige status. I en lignelse rettet til dem, der »stolede på, at de selv var retfærdige, og som foragtede alle andre«, fordømte Jesus farisæeren, som bad: »Gud, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som andre mennesker« og roste den ydmyge tolder, der tryglede: »Gud, vær mig synder nådig« (se Luk 18:9-14).

Mormons Bog forkynder, at vor himmelske Fader »ihukommer alle folk, i hvilket land de end befinder sig … og hans inderlige barmhjertighed dækker hele jorden« (Alma 26:37; se også 1 Nephi 1:14). Fordi Herren elsker alle sine børn, har han sørget for åndeligt lys til at lede og berige dem. Ældste Orson F. Whitney (1855-1931) fra De Tolv Apostles Kvorum bemærkede, at Gud »bruger ikke kun sit pagtsfolk, men også andre mennesker til at fuldende et værk, der er formidabelt, storslået og totalt set for anstrengende til, at denne lille håndfuld hellige kan udføre det alene«.[2]

Ældste B.H. Roberts (1857-1933) fra De Halvfjerds har også talt om denne lære: »Skønt Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er oprettet for at undervise mennesker, og selv om den er et af de redskaber, som Gud anvender til at gøre sin sandhed kendt, er han dog ikke begrænset til den institution i den henseende, hverken hvad angår tid eller sted. Gud oprejser kloge mænd og profeter her og der blandt menneskenes børn af deres eget sprog og nationalitet, som så taler til dem gennem midler, som de kan forstå … Alle store lærermestre,



Ældste Neal A. Maxwell fra De Tolv Apostles Kvorum (yderst til højre) og professor Daniel C. Peterson fra Brigham Young University (yderst til venstre) med muslimske ledere ved en reception, som blev afholdt den 10. februar 2000 i FN-bygningen i New York City til ære for den islamiske oversættelseserie.

blandt alle folk og til alle tider, er Guds tjenere. De er inspirerede mænd, der er udpeget til at undervise Guds børn i overensstemmelse med de omstændigheder, som de befinder sig i.«[3]

Profeten Joseph Smith (1805-1844) talte ofte indgående over emnet Guds altomfattende kærlighed og påpegede behovet for at være åben over for alle tilgængelige kilder til lys og kundskab. »Et af ›mormonismens‹ herlige og fundamentale principper,« sagde han, »er at modtage sandheden, ligegyldigt hvor den kommer fra.«[4] Profeten formanede Kirkens medlemmer til at »samle alle de gode og sande principper i verden og bevare dem som en skat.«[5]

Kirkens ledere har gentagne gange opmuntret medlemmerne til at knytte gode venskaber med folk, som tilhører andre trossamfund, ved at anerkende de åndelige sandheder, som andre besidder og lægge vægt på lighedspunkter i tro og levevis. Kirkens ledere belærer os om at være uenige uden at være ubehagelige. Ældste Bruce R. McConkie (1915-1985) fra De Tolv Apostles Kvorum talte om dette emne til sidste dages hellige og medlemmer af andre trossamfund ved en områdekonference på Tahiti: »Behold al den sandhed og alt det gode, I har. Opgiv ikke noget sundt eller godt princip.

INDSAT TIL VENSTRE: ILLUSTRATION FRA MAQAMAT, AF AL-HARIRI, GENGIVET MED TILLADELSE FRA BIBLIOTEQUE NATIONALE I PARIS; TIL VENSTRE: FOTO: MOHAMED AMIN, CAMERAPIX, NAIROBI

Forlad ikke nogen tidligere standard, der er god, retfærdig og sand. Vi tror på enhver sandhed, der findes i enhver kirke i hele verden. Men vi siger også dette til alle mennesker: Kom og tag det yderligere lys og den yderligere sandhed, som Gud har gengivet i vor tid. Jo mere sandhed vi har, jo større er vores glæde her og nu; jo mere sandhed vi modtager, jo større er vores belønning i evigheden.«[6]

Under oktoberkonferencen 1991 sagde præsident Howard W. Hunter, som dengang var præsident for De Tolv Apostles Kvorum: »Som medlemmer af Jesu Kristi Kirke søger vi at føre al sandhed sammen. Vi søger at udvikle cirklen af kærlighed og forståelse blandt alle jordens folk. Derved bestræber vi os på at oprette fred og lykke, ikke blot blandt kristne, men blandt hele menneskeheden.«[7]

På samme måde citerede ældste Russell M. Nelson fra De Tolv Apostles Kvorum en offentlig erklæring fra Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum i oktober 1992, som opfordrede: »Vi beder alle mennesker overalt om atter at støtte op om de hævdvundne idealer – tolerance og gensidig respekt. Vi tror oprigtigt, at når vi anerkender hinanden og viser hensyn og barmhjertighed, vil vi opdage, at vi alle kan leve fredeligt sammen på trods af de største forskelle.« Derpå tilføjede han: »Denne erklæring er en nutidig bekræftelse af profeten Josephs tidligere bøn om tolerance. Samlet kan vi reagere. Sammen kan vi stå, intolerante over for overtrædelser, men tolerante over for mennesker med anderledes meninger, som de betragter som hellige. Vore elskede brødre og søstre over hele verden er *alle* Guds børn.«[8]

Faste i dagtimerne under Ramadan-måneden er en anden af islams fem søjler. Her indtager en familie i Bahrain et morgenmåltid før daggry.



SIDSTE DAGES HELLIGES INTERESSE FOR MUHAMMED

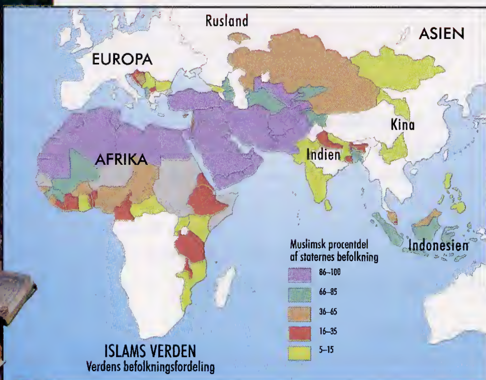
Et af de bemærkelsesværdige eksempler på de sidste dages helliges ønske om at skatte sande principper er den beundring, som Kirkens ledere gennem tiden har udtrykt for Muhammeds åndelige bidrag.

Så tidligt som i 1855, i en tid, hvor næsten al kristen litteratur latterliggjorde Muhammed, holdt ældsterne George A. Smith (1817-1875) og Parley P. Pratt (1807-1857) fra De Tolv Apostles Kvorum lange prædikener, som viste en præcis og velafbalanceret opfattelse af islamisk historie, og som omtalte Muhammeds lederskab i meget rosende toner. Ældste Smith bemærkede, at Muhammed »nedstammede fra Abraham og uden tvivl var oprejst af Gud i den hensigt« at prædike imod afgudsdyrkelse. Han nærede stor sympati for muslimerne, der ligesom de sidste dages hellige havde svært ved at opnå »en hæderlig historieskrivning«. Ældste Pratt, som talte bagefter, gav udtryk for sin beundring for Muhammeds lærdomme og sagde, at »generelt set … har [muslimerne] bedre moral og bedre institutioner end mange kristne nationer«.[9]

Sidste dages helliges anerkendelse af Muhammeds rolle i historien ses også i en erklæring om Guds kærlighed til hele menneskeheden, som Det Første Præsidentskab udsendte i 1978. Denne proklamation nævner specifikt Muhammed som en af »verdens store religiøse ledere«, som modtog »en del af Guds lys«, og bekræfter, at »moralske sandheder blev givet til [disse ledere] af Gud for at oplyse hele nationer og bibringe den enkelte en større forståelse.«[10]

FOTO: CHRISTINE OSBORNE; KORT: THOMAS S. CHILD; KORTOPLYSNINGER FRA OXFORD UNIVERSITY PRESS





Nordamerika og Sydamerika er ikke vist. Nordamerika har ca. syv millioner muslimer eller 2,3 % af befolkningen. Sydamerika har omtrent en million muslimer eller 2 % af befolkningen. *Til venstre:* Malajiske børn studerer Koranen.

I de senere år har respekten for Muhammeds åndelige arv og for det islamiske samfunds religiøse værdier ført til en øget kontakt og et større samarbejde mellem sidste dages hellige og muslimer verden over. Dette samarbejde skyldes især tilstedeværelsen af sidste dages hellige forsamlinger i områder som Middelhavets østlige kystegne, Nordafrika, den Persiske Golf og Sydøstasien. Kirken har anerkendt islamiske love og traditioner, som forbyder omvendelse af muslimer til andre trossamfund, ved at føre en ikke-forkyndelsespolitik i de islamiske lande i Mellemøsten.

Og dog ses der adskillige eksempler på dette samarbejde, blandt andet muslimske lederes besøg i Kirkens hovedsæde i Salt Lake City; muslimernes anvendelse af Kirkens konservesfabrikker til fremstilling af *halal*-fødevarer (rituelt rensede madvarer); Kirkens humanitære bistand og katastrofehjælp til overvejende muslimske områder som Jordan, Kosovo og Tyrkiet; uddannelsesaftaler mellem Brigham Young University og forskellige skoler og statslige institutioner i den islamiske verden; eksistensen af en muslimsk studenterforening på BYU; og et øget samarbejde mellem Kirken og islamiske organisationer, som værner om de traditionelle familieværdier verden over.[11] Den nylige søsættelse af den islamiske oversættelsesserie, som er sponseret af BYU og Kirken i fællesskab, har medført mange vigtige udvekslinger mellem muslimske leder og sidste dages hellige ledere. En muslimsk ambassadør ved FN har forudsagt, at denne oversættelsesserie »kommer til at spille en væsentlig rolle i Vestens stræben efter at forstå islam bedre.«[12]

Disse eksempler på sidste dages helligt-muslimsk samarbejde, viser, sammen med Kirkens oprettelse af to centre for uddannelsesmæssig og kulturel udveksling i Mellemøsten (Jerusalem og Amman) i 1989, den traditionelle respekt for islam, som Kirkens ledere har udvist lige fra den tidligste tid. Disse aktiviteter er et håndgribeligt bevis på de sidste dages helliges ønske om at fremme en større forståelse for den muslimske verden, og de viser

Kirkens mulige rolle som bro over den kløft, der historisk set har eksisteret mellem muslimer og kristne. En egyptisk minister, som var bekendt med lighedspunkterne mellem muslimer og sidste dages hellige, sagde engang til ældste Howard W. Hunter fra De Tolv Apostles Kvorum, at »hvis der skal bygges bro mellem kristendommen og islam, så skal den bygges af mormonkirken.«[13]

MUHAMMEDS LIV

Hvem var så Muhammed, og hvad er det ved hans liv og lære, som har vakt Kirkens lederes interesse og beundring? Hvilke stærke sider og dyder finder vi blandt muslimerne, som vi, sådan som præsident Hinckley har foreslået, kan berige vores eget åndelige liv med?

Her ved indgangen til det 21. århundrede står islam som en af de største og hurtigst voksende religioner i verden. Der er i dag over en milliard muslimer (det er næsten en femtedel af verdens befolkning). Muslimerne bor hovedsageligt i Sydøstasien, Indien, Mellemøsten og Nordafrika, og der er store muslimske befolkningsgrupper i Europa og Nordamerika. Nogle beregninger antyder, at islam bliver den mest folkerige religion i verden i den første halvdel af dette nye århundrede. Rødderne til denne dynamiske og, for nogle mennesker, misforståede religiøse bevægelse kan spores 14 århundreder tilbage til den ydmyge begyndelse og det grundlæggende virke, som udførtes af Muhammed, der af muslimerne betragtes som den sidste i en lang række af profeter, som Gud har sendt for at udbrede islam til hele verden.

Muhammed (på arabisk »den lovpriste«) blev født 570 e.v.t.[14] i Mekka, en fremgangsrig by, som var centrum for karavanehandlen og de religiøse pilgrimsrejser på den nordvestlige del af den arabiske halvø. Han blev forældreløs som barn og levede i fattigdom som ung. Han arbejdede som hyrde for sin familie og sine naboer, en beskæftigelse, som gav ham god tid og ensomhed til at overveje livets dybere spørgsmål. Muhammed vandt ry i samfundet for at være en pålidelig mægler og fredsstifter, som denne beretning viser:

»På et tidspunkt besluttede koreishitterne [Muhammeds stamme] at ombygge ka'abaen [en helligdom] og ændre på stensætningen ovenpå fundamentet. I et af

Islam er i hastig vækst overalt i verden, som det ses af denne store, nye moske i Rom.



FOTO: © FOTO VASARI

hjørnerne havde de i sinde at anbringe den sorte sten, men de kunne ikke blive enige om, hvem der skulle have æren af at anbringe den der. De ville være kommet voldsomt op at skændes, hvis ikke [Muhammed] den unge mand, som de alle beundrede og stolede på, var kommet forbi. De bad [ham] ... om at afgøre striden. Han sagde, at de skulle brede en stor kappe ud og lægge den sorte sten i midten. Det gjorde de. Så bad han en mand fra hver af de fire klaner, som deltog i striden, om at tage fat i hvert sit hjørne af kappen. På den måde fik de alle del i æren af at bære stenen.«[15]

I en alder af 25 år giftede Muhammed sig med enken Kadidja, som var 15 år ældre end han og en velhavende karavanekøbmand. Hun kendte hans ry for hæderlighed og flid, og det var hende, der friede, hvilket førte til et vellykket og lykkeligt ægteskab, som resulterede i fire døtre og to sønner. De næste 15 år hjalp Muhammed Kadidja med at drive familieforetagendet og opdrage deres familie. I den periode drog han ofte ud i ørkenen for at være alene, bede, meditere og tilbede Gud. Han brød sig ikke om den korruption, afgudsdyrkelse og sociale uretfærdighed, som herskede i Mekka. Han søgte efter en højere sandhed, som kunne skabe fred, retfærdighed og åndelig udvikling for ham og hans folk.

I 610 e.v.t., da han fyldte 40 år, nåede hans åndelige søgen og forberedelse et klimaks. Ifølge islamisk historie befandt Muhammed sig en aften på bjerget Hira i nærheden af Mekka, hvor han bad og mediterede, da englen Gabriel viste sig for ham for at overbringe et budskab fra Gud (på arabisk *Allah*).[16] Tre gange befalede englen Muhammed: »Læs! I Herrens navn, som formede mennesket af en igle-lignende klump. Forkynd! Og din Herre er Den Ædleste. Han, der lærte mennesket at bruge pennen – lærte mennesket, hvad det (førhen) ikke vidste« (Qur'an 96:1-5).[17]

Over en periode på 22 år, fra 610 e.v.t. til sin død i 632, modtog Muhammed budskaber, som han sagde var fra Allah med Gabriel som mellemmand. Han lærte dem udenad og reciterede dem mundtligt for sine disciple. Disse mundtlige reciteringer af Allahs sind og vilje omtales samlet som *al-Qur'an* (»recitation«) af muslimerne. Men Muhammeds fordømmelse af afgudsdyrkelse, polyteisme, drab af pigebørn og andre religiøse og sociale onder mødte voldsom modstand i Mekka. I denne tidlige periode blev hans budskab forkastet i Mekka, og han og hans lille gruppe af troende, hvoraf de fleste var familie og venner, blev udstødt, forfulgt og sågar torteret.

Så ankom en gruppe mænd fra byen Yatrib og bad Muhammed om at virke som mægler i en strid, som truede med at splitte deres by. Muhammed så her en mulighed for at lindre sine tilhængeres lidelser, og han gik ind på at forlade Mekka. Først sendte han sine tilhængere af sted, og senere drog han selv til byen, der derefter blev kendt som *Madinat an-Nabi* (»Profetens by«) eller slet og ret Medina. Denne udvandring (arabisk *hedjra*) fra Mekka til Medina fandt sted i 622 e.v.t., det år, der danner udgangspunkt for den muslimske tidsregning. Muslimerne så i hedjra'en et vendepunkt i profetens liv og det muslimske samfunds beskaffenhed. Fra at have været en forkastet prædikant blev Muhammed en statsmand, lovgiver, dommer, lærer og hærfører. I Medina nød muslimerne frihed til at grundfæste sig, udvikle regerings- og uddannelsesinstitutioner og blive et fremgangsrigt samfund, hvor de i Mekka havde været en forfulgt religiøs minoritet.

Nogle få år efter hedjra'en vendte Muhammed tilbage til Mekka, hvor hans lære langsomt blev antaget. I dag betragtes Mekka af muslimerne som islams åndelige centrum og dens helligste by, mens Medina er den næsthelligste og Jerusalem den tredjehelligste.

I 632 døde Muhammed uventet i en alder af 62 år efter en kortvarig febersygdom. Uanset hvordan man ser på det, havde Muhammed fænomenal succes, selv om hans navn og bedrifter har været årsag til debat i den vestlige civilisation. Men i den sidste halvdel af det 20. århundrede er de ikke-muslimske historikere blevet mere objektive og positive, og de anerkender, at Muhammeds

bedrifter både på det religiøse og det politiske område garanterer ham en plads som en af de mest betydningsfulde skikkelser i historien.

I modsætning til den vestlige civilisations unuancerede billede af Muhammed som de kristnes fjende, tegner muslimske kilder et billede af en mand, som var kendt for stor ydmyghed, venlighed, godt humør, gavmildhed og en enkel smag. Skønt han ofte smilede, siges det, at han sjældent lo, for som en berømt *hadith* (beretning om Muhammeds ord eller gerninger) siger: »Hvis I vidste, hvad jeg ved, ville I græde meget og kun le lidt.« Hans milde humor kommer til udtryk i følgende historie: »En dag kom en lille, gammel kone hen til ham og spurgte, om stakkels, gamle kvinder også kom i paradis. ›Nej,‹ svarede han, ›der er ingen gamle koner i paradis!‹ Da han så hendes bedrøvede ansigt, sagde han smilende: ›De forvandles alle i paradis, for der er alle ungdommelige!‹«

Han gav kloge og praktiske råd til sine tilhængere. Da en mand spurgte ham, om han skulle binde sin kamel, når han nu stolede på Guds hjælp og beskyttelse. Muhammed svarede: »Bind først kamelen, og stol så på Gud.« Nogle beretninger fortæller, at Muhammeds familie var fattig og ofte sultede, tit havde de kun råd til groft brød. Hans udtalelse: *Faqri fakhri* (»Mit armod er min stolthed«) afslører hans glæde ved de enkle fornøjelser, og denne udtalelse blev senere gjort til valgsprog for muslimske asketer. Han var især glad for børn og lod sine to børnebørn kravle rundt på sin ryg, mens han bad bønner. En mand kritiserede ham engang for at kysse sit barnebarn Hasan ved at sige: »Jeg har ti sønner, men jeg har aldrig kysset nogen af dem.« Muhammed svarede: »Den, der ikke viser barmhjertighed, skal ikke modtage barmhjertighed.«[18]

I sin sidste tale i moskeen i Medina den dag han døde, udviste Muhammed ydmyghed og storsind, da han tog afsked med sit trossamfund efter mere end 30 års opofrelse på deres vegne: »Hvis der er nogen, hvis ære jeg har krænket, så er jeg parat til at svare for det. Hvis jeg uretmæssigt har påført nogen fysisk overlast, er jeg rede til at bøde for det. Hvis jeg skylder nogen noget, så er mit armod her, og han kan blot tage for sig af det … Ingen skal kunne sige: ›Jeg frygter Guds budbringers fjendskab og vrede.‹ Jeg bærer ikke nag mod nogen. Den slags er i modstrid med min natur og mit temperament. Jeg afskyer det i den grad.«[19]

Med dette billede af Muhammed i tankerne kan vi bedre forstå, hvorfor muslimerne velsigner hans navn, påberåber sig hans navn i deres samtaler og fejrer hans fødselsdag. Troende muslimer stræber efter at efterligne hans eksempel i alle livets forhold: Påklædning, soignering, bordskik, religiøse ritualer og godgørenhed mod andre.

MUHAMMEDS LÆRE

Islamisk livsførelse er bygget op omkring fem grundprincipper, som er opridset i generelle vendinger i Koranen og uddybes i Muhammeds lære og skikke (arabisk *sunna*). Disse fem søjler er trosbekendelsen, bøn, almisser, faste og pilgrimsfærd til Mekka. Nogle få eksempler på Muhammeds lære om gavmildhed og faste illustrerer hans lærdomme og hans centrale rolle i en muslims liv.

Princippet om almisser skal sikre omsorg for de fattige og fremme medfølelsen blandt de troende. Koranen siger, at gavmildhed og medfølelse, og ikke mekanisk overholdelse af ritualer, gør en værdig i Guds øjne (2:177). Muhammeds ord viser klart, hvordan man viser barmhjertighed:

»Ingen af jer er [sande] troende, før han ønsker det samme for sin bror, som han ønsker for sig selv.«

»Hvert eneste af et menneskes lemmer skal udføre gode gerninger hver dag solen står op: At handle retskaffent mellem to mennesker er en god gerning; at hjælpe en mand op på hans hest eller løfte hans ejendele op på den er en god gerning; et godt ord er en god gerning; hvert skridt du tager til bøn er en god gerning; og at fjerne en farlig genstand fra vejen er en god gerning.«

»Gode gerninger skyller synd bort, som vand slukker ild.«

FOTO: CHRISTINE OSBORNE

»At smile til en anden er en god gerning.«

»Den, der sover på fuld mave, skønt han ved, at hans nabo er sulten, [er ikke troende].«[20]

Muslimerne mener, at fasten tjener to formål: At fremme en tilstand af ydmyghed og underkastelse over for Gud, og at skabe medfølelse og omsorg for samfundets fattige. Således går faste og almisser hånd i hånd: Selvfornægtelse er ikke fuldstændig, uden at man giver af sig selv.

Jeg blev mindet om dette princip blandt muslimer og den store indflydelse, som Muhammeds eksempel har på deres liv, da jeg boede i Kairo i Egypten under den hellige fastemåned, Ramadanen.[21] Min familie og jeg blev indbudt af en muslimsk ven, Nabil, til at deltage i hans families aftensmåltid, da de afsluttede deres faste. Da vi trådte ind i deres beskedne lejlighed i et af Kairos fattigste kvarterer, lagde jeg mærke til, at et af værelserne var fyldt med adskillige kvinder og deres børn. De sad alle sammen på gulvet med mad bredt ud foran sig på en dug, mens de stille ventede på det kald til bøn, som markerede afslutningen på dagens faste. Da jeg spurgte, om det var hans slægtninge, svarede Nabil: »Nej, jeg kender ikke nogen af dem. Det er vores skik at invitere fremmede, som ikke har råd til ordentlig mad, ind fra gaden, så de kan tage del i vores

Den vigtigste religiøse højtid i den islamiske verden er offermåltidet, som markerer afslutningen på pilgrimsfærden. Her er tusinder af muslimer samlet i Badshani-moskeen i Lahore i Pakistan for at fejre denne højtid.



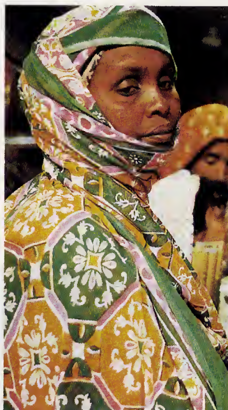
ramadan-måltid. Det gør vi, fordi det var vores profet Muhammeds skik.«

Jeg blev dybt rørt over min muslimske vens uselviskhed og omsorg for de fattige, og det gjorde mig meget ydmyg at se hans gode eksempel i at efterleve et princip, som jeg havde lært fra Bibelen mange år tidligere, men sjældent gjort særlig meget ud af: »Når du indbyder til frokost eller middag, så undlad at indbyde dine venner, dine brødre, dine slægtninge eller dine rige naboer … når du vil holde en fest, så indbyd fattige, vanføre, lamme og blinde. Da skal du være salig, for de har ikke noget at give dig til gengæld« (Luk 14:12-14).

ET SIDSTE DAGES HELLIGT SYNSPUNKT

Hvordan skal sidste dages hellige så se på det muslimske samfund? Den mest gavnlige indfaldsvinkel er at se på de sandheder og værdier, som vi har til fælles med vore muslimske brødre og søstre, samtidig med at vi høfligt anerkender, at der er teologiske forskelle. Sidste dages hellige kan bestemt ikke være enige med de islamiske læresætninger, som fornægter Jesu Kristi guddommelighed, behovet for nutidige profeter eller princippet om evig udvikling. Men ved at være ydmyge og åbne over for åndeligt lys, uanset hvor vi finder det, kan vi drage nytte af muslimernes religiøse indsigt og bekræfte lighedspunkter såsom tro, bøn, faste, omvendelse, barmhjertighed, ærbarhed og stærke familier som hjørnestenene for den enkeltes åndelighed og samfundslivet.[22]

Ved et møde med fremtrædende muslimske ledere rettede ældste Neal A. Maxwell fra De Tolv Apostles Kvorum fokus på mormonernes og muslimernes fælles åndelige arv. Efter at have citeret et vers fra Koranen bemærkede han: »Gud er kilden til lys i himlen og på jorden. Det tror vi ligesom I. Vi modsætter os den sekulære verden. Vi tror, ligesom I, at livet har en mening og et formål … Vi ærer familien som institution … Vi hylder jer for jeres omsorg for familien … gensidig respekt, venskab og kærlighed er dyrebare i vore dages verden. Vi nærer disse følelser for vore islamiske brødre og søstre. Kærlighed har aldrig brug for et visum. Den krydser alle grænser og knytter generationer og kulturer sammen.«[23]



Hvert år besøger to millioner pilgrimme fra hele verden Mekka. Denne pilgrims nationalitet og klædedragt afspejler islams multikulturelle verden.

I en af sine smukkeste taler om tolerance og barmhjertighed opfordrede profeten Joseph Smith de hellige til at udvide deres syn på den menneskelige familie til også at omfatte mennesker fra andres trosretninger og kulturer, sådan som vor himmelske Fader ser på dem, og »ikke efter menneskers trange og snævre meninger«. Han forkyndte, at Faderen tager alle de komplekse personlige, politiske og sociale omstændigheder i betragtning på den yderste dag og afsiger en endelig dom, som bygger på et guddommeligt og barmhjertigt perspektiv, der langt overgår vor begrænsede menneskelige forståelse:

»Men medens den ene del af menneskeheden dømmer og fordømmer den anden uden nåde og barmhjertighed, så ser universets store Alfader på hele den menneskelige familie med faderlig omhu og hensyntagen. Han betragter dem som sine børn, og uden nogen af disse trange og snæversynede følelser, som øver indflydelse på menneskenes børn, får han ›sin sol til at stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige‹. Han holder dommens tømmer i sine hænder, han er den kloge Lovgiver, og han dømmer alle mennesker, ikke efter menneskers trange og snævre

meninger, men ›i henhold til gerningerne udført i legemet, hvad enten de er gode eller onde‹ eller hvad enten disse gerninger blev udført i England, Amerika, Spanien, Tyrkiet eller Indien. Han vil dømme dem, ›ikke ifølge det, de ikke har, men ifølge det, de har;‹ de, der har levet uden loven, vil blive dømt uden loven, og de, der har en lov, vil blive dømt ved den lov. Vi behøver ikke at betvivle den store Jehovas visdom og intelligens; han vil dømme eller vise barmhjertighed mod alle nationer ifølge deres mange fortjenester, deres muligheder for at opnå intelligens, lovene, hvorved de styres, hjælpemidlerne, der er givet til at få korrekte oplysninger, og hans uransagelige planer med henblik på den menneskelige familie; og når Guds planer vil blive tilkendegivet, og fremtidens forhæng trækkes til side, så må vi alle med tiden indrømme, at hele jordens Dommer har gjort det rette.«[24]

Med hensyn til spørgsmål om forholdet til anderledes troende, er jeg glad for at kunne sige, at vi tilhører en kirke, som bekræfter de sandheder, der blev forkyndt af Muhammed og andre store lærermestre, reformatorer og religionsstiftere. Vi anerkender den godhed, som kommer til udtryk blandt folk fra andre trossamfund. Skønt vi ikke kan gå på kompromis med det gengivne evangeliums åbenbarede, evige sandheder, undgår vi dog modsætningsfyldte forhold med andre trossamfund. I stedet stræber vi, i overensstemmelse med nutidige profeters råd, efter at skatte det, som er dydigt og prisværdigt i andre religioner og udvikle en »positiv taknemlighed« over for dem. Som sidste dages hellige kan vi respektere og nyde godt af det åndelige lys, som findes i andre religioner, mens vi ydmygt søger at tilbyde dem de yderligere evige sandheder, som vi har modtaget gennem nutidig åbenbaring. □

James A. Toronto er lektor i islamiske studier og sammenlignende religion ved Brigham Young University.

NOTER

1. Citeret i Sheri L. Dew, *Go Forward With Faith: The Biography of Gordon B. Hinckley*, 1996, s. 536, 576).
2. I Conference Report, april 1921, s. 32-33.
3. *Defense of the Faith and the Saints*, to bind, 1907, 1:512-513.
4. *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, 1954, s. 377.
5. *Lærdomme*, s. 381.
6. Citeret af Russell M. Nelson i »Lær os tolerance og kærlighed«, *Stjernen*, juli 1994, s. 68.
7. »Evangeliet – en verdensomspændende tro«, *Stjernen*, januar 1992, s. 20.
8. *Stjernen*, juli 1994, s. 68; fremhævet i originalteksten.
9. Se *Deseret News*, den 10. oktober 1855, s. 242, 245.
10. Det Første Præsidentskabs erklæring, den 15. februar 1978.
11. De aktiviteter, som har med familien at gøre, koordineres af World Family Policy Center på Brigham Young University. Centret er medsponsor for en international tværreligiøs koalition, World Congress of Families, som omfatter repræsentanter fra mange muslimske lande.
12. Se Michael R. Leonard, »Islamic diplomats hosted in New York«, *Church News*, den 3. april 1999, s. 6.
13. Howard W. Hunter, »All Are Alike unto God«, *Ensign*, juni 1979, s. 74.
14. e.v.t. betyder efter vor tidsregning og svarer til det kristne e.Kr.
15. Iqbal Ahmad Azami, *Muhammad the Beloved Prophet*, 1990, s. 14-15. Ka'abaen er den helligdom i Mekka, som muslimerne mener, at Abraham og hans søn Ismael har bygget.
16. *Allah* er en sammentrækning af *al-ilah*, som betyder »Gud«. Det er det ord, som anvendes af alle muslimer og kristne arabere om Gud, og det anvendes også i de skrifter og handlinger, som benyttes af de sidste dages hellige i den arabisktalende verden.
17. Den danske oversættelse er hentet fra www.islamstudie.dk/koranen.
18. Disse anekdoter om Muhammeds personlighed findes i Annemarie Schimmel, *And Muhammad Is His Messenger: The Veneration of the Prophet in Islamic Piety*, 1985, s. 46-49.
19. Ja'far Qasimi, »The Life of the Prophet«, i *Islamic Spirituality*, red. Seyyed Hossein Nasr, 1991, s. 92.
20. De første tre *hadith*, som citeres her, stammer fra *al-Arba'in al-Nawawiyya [Nawawi's Forty Hadith]*, 1976, s. 56, 88, 98. De sidste to *hadith* er nedskrevet af forfatteren under samtaler med muslimske venner og bekendte.
21. Under Ramadanen faster muslimerne fra solopgang til solnedgang i 30 på hinanden følgende dage. De afholder sig fra mad, drikke, tobak og andre fysiske glæder.
22. Yderligere oplysninger om den muslimske verden eller lærdomsmæssige lighedspunkter og forskelle findes i Daniel C. Peterson, *Abraham Divided: An LDS Perspective on the Middle East*, 1995, eller James A. Toronto, »Islam« i Spencer J. Palmer og Roger R. Keller, *Religions of the World: A Latter-day Saint View*, 1997, s. 213-214.
23. *Church News*, den 3. april 1999, s. 6, samt forfatterens personlige iagttagelser og notater.
24. *Lærdomme*, s. 218.

»FRELSE FOR ALLE«



»Frelse opnås kun gennem Kristus,« siger ældste David B. Haight fra De Tolv Apostles Kvorum. »Joseph Smith er redskabet eller åbenbareren af den kundskab. Han var guddommeligt kaldt til at forkynde Faderens plans krav og betingelser, og han fik overdraget nøglerne til menneskehedens frelse« (se dette nummer, side 12). ❦ Folk over hele verden søger efter den kundskab, som blev åbenbaret gennem profeten Joseph Smith. Når de finder den kundskab, indgyder det dem så stor glæde i hjertet, at de får lyst til at fortælle andre om det – især deres egen familie. Følgende beretninger illustrerer, hvordan evangeliets glæde vender de omvendtes hjerter til deres familie – både dem, der er gået bort, og dem, som stadig lever her på jorden.

Min tro prøves

Aurelia S. Diezon

På et tidspunkt af mit liv som medlem af Kirken, hvor jeg befandt mig i en åndelig bølgedal, gav en bestemt oplevelse mig fornyet tro.

Jeg var om bord på et skib i Filippinerne på vej for at besøge min mor. Skibet var fyldt med passagerer, hvoraf nogle nød den smukke, blå horisont, mens andre lo og snakkede med venner og bekendte. Jeg følte mig ensom og fortabt midt i mængden. Glæden ved at skulle se min mor igen efter nogle år var blandet med en vis bekymring.

Jeg kommer fra en meget religiøs familie. Da deres daglige religiøse ritualer begyndte at virke endeløse og indholdsløse, undersøgte jeg andre trossamfund, indtil jeg til sidst blev medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Takket være Kirkens stærke programmer, fornuftige lærdomme, relevante evangeliske doktriner og den venlige atmosfære følte jeg mig meget lykkeligere, end jeg havde gjort, inden jeg tog imod evangeliet. Men min familie var ikke glade for mit valg.

Men efter min dåb, under det, jeg senere har erkendt, var en prøve på min tro, begyndte jeg at tvivle, og jeg mistede gradvist grebet om jernstangen. Jeg begik ikke nogle alvorlige synder, men jeg var ikke så ihærdig, som jeg burde have været. Så kom jeg

En mand så ud til at ville trække sin kirkes lærdomme ned over hovedet på en uinteresseret dame, som sad ved siden af mig. Jeg kunne se, at hun følte sig gået for nær, så jeg besluttede at hjælpe.

FOTO: ELDON K. LINSCHOTEN, FRA KIRKEFILMEN *PRÆSTEDØMMETS GENGIVELSE*; ILLUSTRATIONER: BRIAN CALL



til at tænke på min mor, en gudfrygtig, blid og forstående kvinde, som trods sine mange prøvelser var forblevet tro mod sin overbevisning. Da jeg havde fortalt hende om min beslutning om at slutte mig til en anden kirke, sagde hun med et bedrøvet udtryk i ansigtet: »Den tro, som vi tilhører, er en arv fra vore forfædre, men hvis du mener, at du får det bedre i den nye kirke, så gør du det. Men så vær tro mod den og forsvar de sandheder, som du bekender dig til.«

Disse tanker gjorde mig flov. Hvordan kunne jeg se min mor i øjnene, når min tro var blevet så svag? Sæt hun spurgte mig, hvordan det gik med mine nye tro? Ville jeg kunne møde hendes blik uden at rødme?

Mens jeg tumlede med disse spørgsmål, hørte jeg ordene *kirke* og *religion*. En mand, der sikkert var midt i fyrrene, så ud til at ville trække sin kirkes lærdomme ned over hovedet på en uinteresseret dame, som sad ved siden af mig. Jeg kunne se, at hun følte sig gået for nær, så jeg besluttede at hjælpe.

Jeg så manden lige i øjnene og spurgte: »Hvilken kirke tilhører du?« I kort øjeblik strålede hans øjne af glæde og forventning, som om de sagde: »Her er en sjæl, som vil låne øre til min forkyndelse.« Han sprang op og rykkede nærmere. Han præsenterede sig som præst. Jeg genkendte navnet på hans kirke. Den er kendt for sine religiøse diskussioner.

Jeg følte en vis uro i hjertet, men jeg forsøgte at skjule det. Jeg tænkte: *Ikke lige nu, hvor jeg er åndeligt ude af balance. Hvordan skal jeg kunne forsvare min tro, når tvivlens tåger lurer i mit sind?* Et hurtigt blik på den dame, som jeg havde reddet, fik mig til inderst inde at ønske, at jeg ikke var brudt ind. Men hun sendte mig et tillidsfuldt blik, der opmuntrende mig til at forsvare min tro. Jeg tog mod til mig og bad en stille og oprigtig bøn om hjælp til denne uventede konfrontation.

Jeg følte mig pludselig fuld af selvtillid. Jeg sagde: »Jeg er medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.« Uden at give mig mulighed for at sige mere, afbrød han mig: »Jeg kender alt til din kirke og dens grundlægger.« Han kom så med en masse nedsættende bemærkninger om profeten Joseph Smith, guldpladerne og Mormons Bog. Han sagde, at det var fup alt sammen.

Den følelse, som nu fyldte mig, kom helt bag på mig. Jeg følte et inderligt ønske om at forsvare min tro. Men var jeg ikke ved at glide væk fra Kirken?

Det, der overraskede mig mest, var de faste udtalelser, som flød fra min mund som et vidnesbyrd om sandheden af profetens Joseph Smiths mission, den første åbenbaring og Mormons Bog. Jeg tilføjede, at andre menneskers negative indstilling til Joseph Smith ikke kunne ændre på mit vidnesbyrd om, at han var udvalgt af Gud til at genoprette hans Kirke i denne sidste uddeling.

Jeg fattede ikke, hvordan disse sandheder kunne flyde så selvsikkert fra min mund. I det øjeblik vidste jeg helt sikkert, at Ånden vidnede for mig midt i prøven på min tro.

Med min fornyede tro kom jeg i tanker om udtalelsen i Ether 12:6: »… I får intet vidnesbyrd, førend efter jeres tro er blevet prøvet.« Jeg bad en stille bøn og takkede min himmelske Fader, mens det vers indprentedes i mit hjerte. Jeg fyldtes med fred, og jeg indså, at jeg var parat til at se min mor i øjnene og fortælle hende om den glæde og fred, som evangeliet har bragt mig.

Aurelia S. Diezon er medlem af Calape Gren i Calape Distrikt i Filippinerne

Hvorfor blev mit liv sparet?

María MacPherson

Da jeg så tilbage på min tidlige opvækst på Cuba, var der én erindring, som sprang mig i øjnene. Jeg kunne levende huske, at min elskede lillebror Raúl var syg. Jeg kunne se min mor pleje ham, mens hun til tider græd fortvivlet, og min bedstemor forsøgte desperat at skaffe hjælp. Jeg kunne se hele familien stå og græde, bøjet over hans seng. Jeg syntes hele tiden at betragte min brors smerte og min families tårer oppefra. Af en eller anden grund er det billede forblevet i mit sind, men jeg har aldrig talt om det.

Da jeg var ti år gammel, døde min mor og efterlod sig fem børn. Jeg sørgede over hendes død, men det var endnu mere smertefuldt at se mine søskende og jeg blive adskilt. Ingen ville tage imod os alle fem, så hvert af bedsteforældreparrene tog to børn, og min fars søster tog min yngste



Da jeg erfarede, at mit liv var blevet sparet, begyndte jeg at stille spørgsmål, som til sidst førte mig til sandheden: Hvad skulle jeg udrette? Hvad betød det alt sammen?

bror, Orlando. På grund af min oprørskhed blev jeg til sidst sendt på en skole for forældreløse, hvor jeg voksede op trist, alene og bitter.

Da jeg blev 16, begyndte jeg at lede efter mine søskende. Jeg fandt kun tre af dem, fordi Orlando var flyttet til USA med min tante. Ikke længe efter at jeg havde fundet Raúl, blev han dræbt ved en ulykke, mens han var i elektrikerlære.

Rystet over tabet fortalte jeg min bedstemor om mine erindringer om Raúls sygdom. Min bedstemor spurgte: »Hvad er det, du siger? Raúl har ikke været syg. Det var dig. En aften blev du så syg, at lægerne mente, at du var død. Vi stod fortvivlede og græd ved din seng. Vi fandt aldrig ud af, hvorfor dit hjerte begyndte at slå igen.«

Jeg blev så chokeret, at jeg ikke bad min bedstemor om flere oplysninger, men spørgsmål om formålet med livet begyndte at plage mig: »Hvorfor var mit liv blevet sparet? Hvad skulle jeg udrette? Hvad betød det alt sammen?«

Ti år senere flyttede jeg til USA. Der fandt jeg min bror Orlando. Men jeg søgte stadig efter svar på mine spørgsmål. Jeg begyndte at søge efter svar i forskellige trossamfund. Men skønt de alle kunne give mig stumper af forklaringer, rummede ingen af dem alle de svar, jeg havde brug for. Jeg bad Gud om at hjælpe mig med at finde sandheden.

Så en dag i foråret 1986 kom nogle sidste dages hellige missionærer til mit hjem. De besvarede alle de spørgsmål, som jeg havde. Og mens jeg studerede Mormons Bog, blev jeg rørt til tårer, fordi jeg opnåede et vidnesbyrd om, at den er sand. Jeg blev døbt i juli. Lidt over et år senere fik jeg sørget for, at der blev udført stedfortrædende dåb for Raúl i templet. Derefter blev han og jeg beseglet til vore forældre for evigt.

Det ændrede mit liv at finde evangeliet. Omgivet af mine brødre og søstre i evangeliet har jeg aldrig siden følt mig ensom. Jeg forstår, at der er et formål med mit liv, og at så længe vi stoler på Herren, kan vi lære og styrkes af vore sorger.

Jeg finder glæde i forventningen om, at medlemmer af min familie venter på mig på den anden side af sløret. Jeg ved, at min ånd en dag forlader mit legeme igen. Men jeg ved, at takket være Jesus Kristus skal min ånd og mit legeme en dag genforenes for evigt, og jeg kan leve sammen med ham og min familie i al evighed.

María MacPherson er medlem af Elkhorn Ward i Milwaukee Stav i Wisconsin.

Min søgen via postkort

Bobi Morgan

For flere år siden brugte jeg en del tid på at indsamle oplysninger til mit firegenerationersskema.

Postmesteren påtog sig den opgave ikke blot at finde kirkegården, men også de oplysninger, som jeg havde brug for.

Jeg fik samlet alle oplysningerne på et af mine gruppeskemaer, med undtagelse af en grandonkel, som hed Edward. Jeg havde søgt indgående efter hans dåbs- og dødsdato uden at finde noget brugbart. Hver gang jeg kiggede på skemaet, sprang de tomme felter, hvor Edwards data burde stå, mig i øjnene.

Flere gange begyndte jeg at tvivle på, at jeg nogensinde ville finde de oplysninger, men jeg bad om inspiration til at vide, hvad jeg skulle gøre. Jeg bad min himmelske Fader om at hjælpe mig med at finde en optegnelse eller et menneske, som kunne hjælpe. Da jeg havde bedt, fik jeg en følelse af, at jeg ikke måtte give op.

Da jeg havde udtømt alle andre muligheder, som jeg kunne komme i tanker om, tog jeg en dag et postkort og adresserede til det »Kirkegårdsbetjenten« i den by, hvor Edwards familie havde boet et stykke tid. På kortet spurgte jeg blot, om der fandtes en grav med Edward Oren Tarbuttons navn på. Jeg var slet ikke sikker på, at der var en kirkegård i den by, men da jeg sendte postkortet, følte jeg pludselig fortvivlelsen lette.

Der gik nogle uger uden svar på mit postkort, og jeg ventede heller ikke at modtage noget. Men så en dag følte jeg en usædvanlig forventning. Da posten kom, skyndte jeg mig ud for at hente den. Der var meget post den dag, men jeg stod ude ved postboksen og gennemgik det hele omhyggeligt. Midt i stakken lå mit postkort, og Edwards manglende data var skrevet på det!

Mens jeg kiggede på de længe savnede data, fyldtes jeg med varme. Jeg fornemmede, at Edward var tæt på mig i det øjeblik, og jeg kunne fornemme hans store glæde.

Jeg glemmer aldrig tilskyndelsen til at sende det postkort eller omstændighederne ved dets tilbagekomst. Senere fandt jeg ud af, at den by, som jeg havde sendt postkortet til, ikke havde nogen kirkegårdsbetjent og ikke nogen officiel kirkegård. Postmesteren, der vidste, at ingen i byen vidste noget om min forfader, var lige ved at stemple *Retur til afsenderen* på kortet. Men så besluttede han sig for selv at finde graven. Han kunne huske, at han engang havde set nogle gravsten på en eng i nærheden af en lille kirke. Der fandt han Edwards gravsten og skrev oplysningerne af.

Den oplevelse gav mig større kærlighed til mine forfædre og hjalp mig til at forstå, hvor inderligt de længes efter at blive knyttet permanent sammen med deres familie. Og når jeg er stødt på skuffelser i min senere slægtsforskning, så har jeg tænkt på postkortet og holdt modet oppe. □

Bobi Morgan er medlem af Olive Ward i Mesa Stav i Arizona.









DET SKETE I JUNI

Det følgende er nogle få betydningsfulde begivenheder fra Kirkens historie, som fandt sted i juni måned.

9. juni 1830: 27 medlemmer overværede Kirkens første konference i Fayette i staten New York.

6. juni 1840: 41 medlemmer af Kirken forlod Liverpool i England og sejlede til USA. De var de første af mange hellige, som sejlede over havet til Zion.

27. juni 1844: Profeten Joseph Smith og hans bror Hyrum blev myrdet i Carthage i Illinois.

27. juni 2002: Templet i Nauvoo i Illinois indvies (se Kirkenyt i dette nummer).



PIONERERNES TRO



»Vi har tro, vi lever ved tro. Vi kom til disse bjerge ved tro.« Præsident Brigham Young udtalte disse ord efter at være ankommet til Saltsødalen i juli 1847. Dalen var gold og øde, men præsident Young troede på, at ørkenen skulle blomstre som rosen.

Præsident Young sagde: »Vi fik ikke den mindste smule opmuntring – ud fra almindelig tankegang og det, vi kunne lære om dette område … Vi havde tro på, at vi kunne dyrke korn; var der noget galt i det? Slet ikke. Hvis vi ikke havde haft tro, hvad var der så blevet af os? Vi ville være sunket ned i vantro.«

Men de hellige havde tro. De blev rigt velsignet i det golde land. »Fra Adams dage og til nu har der aldrig været noget sted, der er blevet velsignet mere, end dette sted er blevet velsignet af vores Fader i Himmelen; og vi vil stadig blive velsignet mere og mere, hvis vi er trofaste og ydmyge og er Gud taknemlige« (se *Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young*, 1997, s. 104-106).



LEDERSKABSTIPS

Effektiv lytning. Det betyder at lytte opmærksomt til andre, sådan som Frelseren gjorde. Når en leder lytter med oprigtig og udelt opmærksomhed, viser det vedkommendes kærlighed og omsorg. Mens ældste Thomas S. Monson var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, forklarede han: »En god leder skal lære at lytte. Det at lytte er ikke noget passivt. Det at lytte aktivt til et andet menneske kræver viljestyrke, koncentration og en stor mental indsats. Det giver udbytte på mange måder, for først når vi gør det, lærer vi virkelig at forstå« (»Building Bridges«, *New Era*, november 1985, s. 66).

Effektiv lytning betyder også, at man lytter opmærksomt til den stille, sagte røsts tilskyndelser (se L&P 84:88). Når en leder lytter til Åndens tilskyndelser, viser vedkommende sin villighed til at følge Herren. □

Sådan anvender du *Liahona* for juni 2002

EMNER I DETTE NUMMER

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER

■ »En lille dreng vogter dem«, side 2: Præsident Thomas S. Monson fortæller historien om Tyler, en lille dreng, som besøgte Tempelpladsen. Hvordan ved du, ligesom Tyler, at Jesus Kristus elsker dig? Hvilke oplevelser har vist dig hans kærlighed?

■ »Joseph Smith, profeten«, side 10: Ældste David B. Haight beretter om, at profeten Joseph Smith var villig til at ofre sit liv for Frelseren og Kirkens medlemmer. På hvilke måder har profeten Joseph Smiths mission påvirket dit liv? Hvordan kan du forberede dig på at besvare enhver af Herrens anmodninger med et »ja«?

■ »Fædrenes tro«, side L2: »Lad os huske de hellige pionerer i vores stræben på at blive tapre tjenere,« siger ældste Joseph B. Wirthlin. Hvordan kan du vise pionerernes tro ære? Hvordan kan du være en tapper tjener?

FOTOILLUSTRATION: CRAIG DIMOND OG STEVE BUNDERSON

TEST DIN VIDEN

1. Hvilken af vore nutidige profeter var nevø af en profet?
2. Hvilket tempel er det største? Hvilket er det mindste?
3. Hvor mange sprog er Mormons Bog udgivet på?
   a. Færre end 50.
   b. Mellem 50 og 75.
   c. Mellem 76 og 100.
   d. Flere end 100.

Svar: (1) Joseph F. Smith var profeten Joseph Smiths nevø; (2) Templet i Salt Lake City er det største, og templerne i Monticello i Utah og Colonia Juárez i Chihuahua i Mexico er de mindste; (3) d.



Nauvoo den skønne, af Larry Winborg
Ved aprilkonferencen i 1999 bekendtgjorde præsident Gordon B. Hinckley genopførslen af templet i Nauvoo, som skulle »stå som et minde over dem, som byggede det første tempel her ved Mississippi-flodens bredder« (»Tak Herren for hans velsignelser«, *Liahona,* juli 1999, s. 105). Den nye bygning, der er opført med hensigten at minde om det oprindelige tempel, bliver indviet i juni 2002.



Mormons Bog, som profeten Joseph Smith oversatte fra guldplader, som han havde modtaget fra englen Moroni, »er den mest enestående bog i verden set fra et doktrinært, historisk eller filosofisk synspunkt. Dens troværdighed er blevet angrebet af sanseløst raseri i over 170 år, og dog er dens stilling og indflydelse stærkere i dag end nogensinde«. Se ældste David B. Haight, »Profeten Joseph Smith«, side 10.

DANISH
4 02229 86110 1